ОКТЯБРНИНГ ЭЛЛИК ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 113 (3595). | Жума, 9 июнь 1967 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Сувчи — ғўзани яшнатувчи. Халқимиз бу гапни бежизга айтмаган. Ҳақиқатан ҳам ғўзани серҳосил қилиб ўстиришда сувчи муҳим ўринни эгаллайди. Шу кеча-кундузда ғўзани қондириб суғориш сувчидан катта маҳорат талаб этади. Янгийўлдаги «Қизил Октябрь» колхозининг уста сувчиси Раҳим Норбеков буни яхши тушунган ҳолда астойдил ишламоқда. У сув тараётган пайкалларнинг ғўзаси кун сайин яшнаб бораяпти. Колхознинг бошқа сувчилари Раҳим акадан ўрнак олишяпти. Суратда: ўртоқ Р. Норбеков эгатларга сув тарамоқда.

О. Қозоқбоев фотоси.

ЧОРВАЧИЛИК ПРОБЛЕМАЛАРИ СЕССИЯ МУҲОКАМАСИДА

ХАРЬКОВ. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик Фанлари академияси сессиясининг қатнашчилари сут ва гўшт етиштиришни кўпайтириш ҳамда уларнинг таннархини камайтириш проблемаларини муҳокама қилишни давом эттирмоқдалар.

Сўнгги йилларда колхоз ва совхозлар мамлакатга ана шу маҳсулотларни тобора кўпроқ етказиб бермоқдалар. Бироқ, бу ўсиш асосан ҳайвонлар сонини кўпайтириш ҳисобига амалга оширилмоқда. Уларнинг маҳсулдорлиги эса ҳали паст даражада қолмоқда. Олимлар чорвачиликдаги камчиликларни фермаларни комплекс механизациялаш, хўжаликларни ихтисослаштириш, молларнинг наслдор зотларини кўпайтириш, тўйимли озуқалар ишлаб чиқариш ёрдамида бартараф қилиш мумкин деган фикрни айтмоқдалар.

Бир қанча академиклар ўз докладларида мамлакатнинг турли зоналаридаги иқлим, иқтисодий ва хўжалик хусусиятларнинг хилма-хиллиги туфайли молларни боқиш учун қандайдир бир технология қабул қилиш мумкин эмас, дедилар. Масалан, молларни боғлаб ва боғламасдан боқиш тўғрисидаги масала ҳар зона шароитларига қараб ҳал этилиши зарур.

ЮБИЛЕЙГА МУНОСИБ СОВҒА

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақани авж олдириб ишлаётган Ўзбекистон қишлоқ хўжалигининг меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленуми қарорларини турмушга татбиқ қила бориб, катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Давлатга пилла топшириш юзасидан йиллик план ва мажбурият баҳорги қурт боқишдаёқ олтинчи июнь куни, муддатидан олдин бажарилди. Тайёрлов пунктларига 17.423 тонна юқори сифатли хомашё етказиб берилди.

Бу йилги баҳорнинг оғир иқлим шароитлари туфайли содир бўлган қийинчиликларни енгиб, пиллачилар ишлаб чиқаришга илғор иш усулларини жорий этиш туфайли юқори ҳосил етиштирдилар: республика бўйича ҳар қути ипак қуртидан ўртача 53 килограммдан пилла етиштирилди.

Бухоро, Тошкент, Сирдарё, Фарғона, Андижон, Самарқанд, Қашқадарё областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг пиллачилари давлатга пилла сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажарганликлари ҳақида республикада биринчи бўлиб рапорт бердилар.

Сурхондарё ва Хоразм областларининг колхоз ва совхозлари ҳам давлат план-заказини бажариш арафасида турибдилар. Оққўрғон, Калинин, Жиззах, Сирдарё, Охунбобоев, Ленинград, Ўзбекистон, Наманган, Учқўрғон, Булунғур, Нарпай, Уйчи, Бухоро, Вобкент, Шаҳрисабз, Қарши, Жарқўрғон, Термиз, Янгиариқ, Хазорасп, Тўрткўл, Беруний ва бошқа кўпгина районларнинг пиллачилари юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Охунбобоев районидаги «Оқ олтин» колхозида 1310 қути ипак қуртининг ҳар қутисидан 70 килограммдан, шу райондаги Киров номли колхозда ҳар қути ипак қуртидан 78,5 килограммдан, «Бешариқ» совхозида 70,7 килограммдан, Учқўрғон районидаги Ленин номли колхозда 77.6 килограммдан, Андижон районидаги «Янгиобод» колхозида 79,5 килограммдан, Ленин районидаги Карл Маркс номли колхозда 74 килограммдан, Калинин районидаги «Ленин йўли» колхозида 71,5 килограммдан, Оққўрғон районидаги «Коммунизм», Карл Маркс номли, Охунбобоев номли ва «Ленинград» колхозларида, Сирдарё районидаги Карл Маркс номли, Жиззах районидаги Навоий номли ва «Москва», Иштихон районидаги Фрунзе номли ва «Халкобод», Каттақўрғон районидаги Ленин номли, Вобкент районидаги «Ленинград», Бухоро районидаги «Правда», Навоий районидаги Свердлов номли, Ғиждувон районидаги Энгельс номли ва «Гулистон», Хазорасп районидаги Фрунзе номли, Янгиариқ районидаги «Победа», Москва районидаги Свердлов номли, Ўзбекистон районидаги Муқимий номли, Поп районидаги Ленин номли, Термиз районидаги «Намуна» ва Жданов номли, Жарқўрғон районидаги «Коммунизм», «Москва» колхозларида ва бошқа кўпгина хўжаликларда ҳар қути ипак қуртидан 60—70 килограммдан пилла етиштирилиб, рекорд ҳосил олинди ҳамда юбилей мажбуриятлари муддатидан олдин адо этилди.

Бу катта меҳнат ғалабасида донгдор пиллачи Ромитан районидаги Ленин номли колхоздан Ҳурмат Тешаева, Ҳамро Олимова, Ҳушвақт Қодирова, Қоракўл районидаги «Москва» колхозидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ш. Жабборова ва Г. Бариева, Калинин районидаги Собир Раҳимов номли колхоздан С. Соатова, Оққўрғон районидаги «Озод» колхозидан М. Қосимова, Охунбобоев номли колхоздан К. Отақулова, Фарғона районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоздан звено бошлиғи Т. Худойназарова, Чуст районидаги «Ленинград» колхозидан звено бошлиғи С. Зиёева, Қува районидаги «Ленинград» колхозидан Х. Усмонов, Бағдод районидаги «Большевик» колхозидан звено бошлиғи Т. Усмонова, Нарпай районидаги Киров номли колхоздан Н. Дониёрова, Охунбобоев номли колхоздан Т. Қаландарова, Учқўрғон районидаги Калинин номли колхоздан звено бошлиғи Ш. Сафарова, Хўжаобод районидаги «Ленинград» колхозидан М. Исматова, Жиззах районидаги Навоий номли колхоздан звено бошлиғи Р. Жабборова, Жданов номли колхоздан звено бошлиғи Х. Тўйчиева, Вобкент районидаги «Зарафшон» колхозидан звено бошлиғи М. Жўраеваларнинг ҳиссаси анчагина бор. Улар ва бошқа кўпгина пиллачилар фидокорона меҳнат намуналарини кўрсатиб ишладилар, ҳар қути ипак қуртидан 100—120 килограммдан юқори сифатли пилла етиштирдилар.

Ипак қурти уруғлиги заводларининг ишчилари ва мутахассислари ҳам яхши меҳнат қилдилар. Улар колхоз ва совхозларни юқори сифатли ипак қурти уруғлиги билан таъминлаб, планнинг бажарилишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар.

Давлатга пилла топшириш давом этмоқда.

Колхоз ва совхозлар ўз зиммаларига қўшимча мажбуриятлар олишди: Андижон области бўйича давлатга яна 660 тонна, Фарғона — 400 тонна, Самарқанд — 120 тонна, Бухоро — 100 тонна, Тошкент — 90 тонна, Сирдарё — 40 тонна, Қорақалпоғистон АССР бўйича 50 тонна, Қашқадарё области бўйича 50 тонна пилла етказиб бериш мажбурияти олинди.

Совет ҳокимиятининг ярим асрлик тўйини муносиб кутиб олиш учун курашаётган республикамиз пиллачилари фидокорона меҳнатлари туфайли катта ғалабага эришдилар. Бу ғалабада йиллик планнигина эмас, социалистик мажбуриятни ҳам ортиғи билан адо этган областимиз пиллачиларининг салмоқли ҳиссаси бор. Областимизнинг кўплаб илғор пиллачилари қатори Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг чеварларидан И. Нурматова, М. Жалолова, А. Муродова, М. Сопиова сингари ўртоқлар ҳам юбилей йили пилла хирмонига ўзларининг муносиб улушларини қўшдилар. Улар ҳар қути ипак қуртидан 100—120 килограммдан пилла олишди. Суратларда: (чапдан) И. Нурматова, М. Жалолова, А. Муродова ва М. Сопиова.

А. Абалян фотолари.

БИРДАМЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИК

Сув тошқини оқибатларини тугатиш учун дастлабки соатларданоқ халқимиз бирдамлик, ҳамжиҳатлик билан ишга киришиб кетди. Район партия комитети кишиларимизнинг бирдамлик билан қилган бундай ҳаракатларидан беҳад фахрланади. Қаторимизда шундай фидокор, жонкуяр, партиянинг чақириғига лаббай деб жавоб берадиган кишилар борлиги руҳимизни кўтариб юборди. Район меҳнаткашлари об-ҳаво қийинчиликларини мардонавор енгиб, юбилей йилида олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун комил ишонч билан меҳнат қилмоқдалар. Улар шонли Октябрнинг 50 йиллигини катта меҳнат зафарлари билан кутиб олишга, она-Ватанга 55 минг тонна пахта, 31500 тонна ғалла, 10880 тонна сут, 4550 тонна гўшт, кўпгина сабзавот, картошка ва бошқа маҳсулотлар етиштиришга қарор қилганлар. Биз 1637 центнердан ортиқ пилла топшириб мажбуриятни ошириб бажардик. Чунки колхозчилар, совхоз ишчилари, пахтакорлар, чорвадорлар ва ғаллакорлар табиий офатдан кейин саросимага тушмадилар, ўзларини йўқотиб қўймадилар. Ақл-идрок билан иш кўрдилар, қийинчиликларни йўқотиш чораларини дарҳол белгилаб олдилар.

Район партия комитети сув босган, ўсимлик лойқа остида қолган, қатқалоқлар ҳосил бўлган пайкалларда ишни қандай ташкил этиш учун кекса пахтакорларни маслаҳатга чақирди. Кўпни кўрган кекса пахтакорлардан 48 киши район партия комитетига келди. Улар, идорада иш битмайди, далага чиқиб ҳар бир картанинг тепасига бориб кўргач, бир гап айтсак маъқул бўлади деб таклиф қилдилар. Биз бу ҳурматли отахонларнинг талабларига мувофиқ уларни колхоз ва совхозларга юбордик. Улар ҳар бир хўжаликда уч-тўрт кундан туриб пайкалма-пайкал юриб, ёш ғўзаларни қандай парвариш қилиш йўлларини кўрсатиб бердилар. Район партия комитетига сидқидилдан ёрдам берган Юсуфхўжа ота Юнусов, Жўра ота Тўрахонов, Аббосхўжа ота Қосимхўжаев, Усар ота Шодиев, Камолиддин ота Умурзоқов сингари эл иши учун ҳамдард бўлган отахонларимиздан беҳад миннатдормиз.

Район партия комитети табиий офат оқибатларини тугатишда колхоз, совхозларга ёрдам бериш учун саккиз группа тузди. Бу группаларнинг ҳар бирига бюро аъзолари раҳбарлик қилади. Улар энг олдин ишни ташкил этишда ҳар куни бориб ёрдам берадилар.

Табиий офат натижасида 1059 гектар ердаги ғўза бузиб қайта экилди. Ғўзаси сийрак бўлиб қолган 13915 гектар ердаги бўш уяларга қўл билан чигит экиб чиқилди. Буларнинг ҳаммаси қисқа муддат ичида бажарилди. Одамларни ишга сафарбар этишда, уларнинг руҳини кўтаришда колхоз ва совхозлардаги мингдан ортиқ агитатор жанговарлик билан иш олиб бордилар. 1502 киши колхоз ва совхозлардаги хонадонларда сиёсий ташкилотчилик қилмоқда. Улар ҳар бир хонадонда бўлдилар, ҳар бир хонадондаги аҳволни ўз кўзлари билан кўриб бизни хабардор қилиб турдилар. Зарур бўлган жойларда ёрдам уюштирдилар.

Районимизда табиий офатга қарши олиб борилган шу каби партиявий-сиёсий ва ташкилий ишлар халқимизнинг ватанпарварлик ҳис-туйғуларини яна баланд даражага кўтарди. Баъзи бир колхозчиларнинг уйлари сув тошқинида вайрон бўлди. Лекин шу одамлар далага чиқиб ўз ишларини давом эттиравердилар. Айниқса бундай кишиларни ўртоқ Турғун Орипов раислик қилаётган Карл Маркс номли колхозда кўриш мумкин. Олиҳиммат, софдил, партиямиз чақириғига доимо тайёр турган бундай кишилар билан ҳар қанча фахрланса арзийди. Биз бундай кишиларни ардоқлашимиз, уларга ғамхўрлик қилишимиз лозим. Ҳозир Карл Маркс номли колхозда қурилиш ташкилотлари орқали 30 та янги уй қурилабошланди. Колхозларда ўзлари уй қураётган кишиларга қурилиш материалларини ташкилий равишда келтириб бериш чоралари кўрилмоқда. Якка тартибда уй қурувчиларга ҳашарлар уюштирилиб, кўмаклашилмоқда. Хуллас районимизда уйсиз қолган кишиларга улуғ байрамнинг 50 йиллигини янги уйларда ўтказишлари учун иложи борича ёрдам берилмоқда. Бу тадбирлар колхозчиларни, совхоз ишчиларини ўз иш жойларида фидокорона меҳнат қилишларига рағбатлантирмоқда.

Биз одамларимиз офатни енгди дедик. Бу шунчаки айтилаётган гап эмас. Районимиз пиллакорлари бу йил катта ғалабани қўлга киритдилар. Катта қийинчиликларни енгиб пилла тайёрлаш планини шараф билан бажардилар. Яна қўшимча бир қанча тонна пилла бериш учун курашмоқдалар. Бу оддий факт эмас. Районимиз меҳнаткашларининг табиий офат устидан ғалаба қозонганларининг биринчи далилидир. Офат олдида саросимага тушмаганликларининг ёрқин исботидир.

Пахтачиликда ҳар бир ишнинг сифатли бажарилиши ғалабанинг гаровидир. Шунинг учун бу ишга район партия комитети алоҳида аҳамият бериб келмоқда. Табиий офат юз берган дастлабки кунларда 8 группа тузилганлигини юқорида айтган эдик. Шу группаларга бириктилган ўртоқлар ҳозир ҳам ўз ишларини давом эттирмоқдалар. Лекин айни пайтда улар олиб бораётган ишнинг мазмуни бошқача тус олабошлади. Улар колхоз, совхозларда қозиқ қоқиб ер бўлиб олган ҳар бир киши бажарган ишнинг сифатини текшириб қабул қилиб олишда бевосита иштирок этмоқдалар.

Айрим кишилар бунга қараб район партия комитети хўжалик ишларига бутунлай шўнғиб кетибди, деб ўйлашлари мумкин ҳам. Аммо бизнинг назаримизда аҳвол бундай эмас. Масалан, мен шахсан Киров номли совхознинг Кибор Исмоилов бошлиқ звеносида ҳар бир ишчининг 15 кунда қилган ишини эгатма-эгат текшириб қабул қилиб олишда иштирок этаман. Ҳар ишчи билан иш устида алоҳида-алоҳида гаплашилади. Ҳар бир группага бошчилик қилаётган бюро аъзоси ва у группаларга кирган кишиларнинг ҳаммаси шу хилда иш олиб боришяпти. Шу тариқа район раҳбарлари ва активларининг омма билан бевосита алоқаси янада кучаймоқда. Улар далада ишлаб турган оддий ва фидокор кишиларнинг дилларидаги гапларини, истак ва орзуларини яхшироқ билиб олмоқдалар. Район раҳбарларининг бу таҳлитда иш олиб боришларидан ҳар бир киши ўзининг сифатли ишлаши зўр аҳамиятга эга эканлигини чуқурроқ тушуниб олмоқда. Биз бунга фақат хўжалик иши деб қарамаймиз. Бу шу билан бирга омма билан бевосита алоқанинг бир формаси ҳамдир. Машинага ўтириб узоқдан хорма деб ўтиб кетишдан кўра, одамлар билан бир нафас ҳамдард бўлиш, уларнинг қилган меҳнат самараларини бирма-бир кўриб баҳо бериш ҳар жиҳатдан афзалдир. Бу тадбир одамларнинг дилига йўл топишнинг бир воситасидир.

Район партия комитети олиб бораётган шу каби ишлар яхши натижа бераяпти. Табиий офат юз берганига қарамай, далаларимиздаги ғўзанинг ривожи ўтган йилгидан ҳийла дуруст. Ҳозир барча майдонлардаги ғўза ёппасига шонага кирди.

Мен Куйбишев номли колхоз раиси Мираҳмад Қўчқоров билан 1-участканинг 4-звеносига борганимда Шакар Дусанова деган аёл раисга: «Иним, бизга кўчатни санаб ўтказиб бердиларинг. Биз ҳар тупига жавобгар. Чопиқ қилганда, сув қўйганда кўчатни йўқотаётганимиз йўқ. Аммо, кўккурт, қоракурт пайдо бўлиб қолди. Тезроқ самолёт юбормасангиз, бўлмайди» деганини эшитдим. Бу оддий факт. Лекин у ҳар бир киши ўз ишига қанчалик масъулият билан қарайдиган, бир туп ғўза учун жон куйдирадиган бўлиб қолганини аниқ кўрсатадиган далилдир. Бу одамларимизнинг маънавий жиҳатдан улғайиб бораётганини кўрсатадиган мисолдир.

Биз буларни район партия комитетининг катта ютуғи деб ҳисоблаймиз. Чунки энг оддий кишиларимиздаги бундай ҳис-туйғулар, тушунчалар бизнинг ғалабага бўлган ишончимизни яна мустаҳкамлайди. Маънавий жиҳатдан юксалиб бораётган одамларимиз қаторимизда саф тортиб турибдилар. Шунинг учун табиий офат оқибатларини охиригача енгамиз. Юбилей йилида олган социалистик мажбуриятларимизни сира сўзсиз шараф билан бажарамиз.

А. МИРАҲМЕДОВ,
Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

БЎКА РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ленинизм» колхози (раиси **И. Жўраев**, партия ташкилотининг секретари **Қ. Йўлдошев**, агротехниги **Й. Холмуҳамедов** ўртоқлар). Колхоз 9800 килограмм ўрнига 9987 килограмм пилла топшириб, планни 100,7 процент бажарган.

«Октябрь 40 йиллиги» колхози (раиси **Ю. Тўлаганов**, партия ташкилотининг секретари **Қ. Умаров**, агротехниги **Т. Эшонов** ўртоқлар). Колхоз 5200 килограмм ўрнига 5959 килограмм пилла топшириб, планни 114,8 процент бажарган.

«Ўзбекистон» колхози (раиси **Пак-ен-хек**, партия ташкилотининг секретари **Ш. Усибоев**, агротехниги **В. Исоқов** ўртоқлар). Колхоз 12700 килограмм ўрнига 14029 килограмм пилла топшириб, планни 102,4 процент бажарган.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Коммунизм» совхози (директори **Ҳ. Обидов**, партия ташкилотининг секретари **Т. Исломов**, агрономи **Қ. Ғафуров** ўртоқлар). Совхоз 5900 килограмм ўрнига 6489 килограмм пилла топшириб, планни 110 процент бажарган.

1-«Оққўрғон» совхози (директори **Ш. Набиев**, партия ташкилотининг секретари **У. Убайдуллаева**, агрономи **Қ. Уразбоев** ўртоқлар). Совхоз 2700 килограмм ўрнига 2760 килограмм пилла топшириб, планни 100,9 процент бажарган.

«Ленинизм» колхози (раиси **Р. Рисқулов**, партия ташкилотининг секретари **А. Узинбоев**, агротехниги **Ҳ. Ҳафизова** ўртоқлар). Колхоз 1500 килограмм ўрнига 1627 килограмм пилла топшириб, планни 102 процент бажарган.

Вотинцев номли колхоз (раиси **С. Бўриев**, партия ташкилотининг секретари **А. Туробов**, агротехниги **Ғ. Расулов** ўртоқлар). Колхоз 10600 килограмм ўрнига 10650 килограмм пилла топшириб, планни 100,4 процент бажарган.

КАЛИНИН РАЙОНИ БЎЙИЧА

«Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози (раиси **Т. Мирзаев**, партия ташкилотининг секретари **М. Юсупов**, агротехниги **А. Ўзбеков** ўртоқлар). Колхоз 17600 килограмм ўрнига 18692 килограмм пилла топшириб, планни 106,2 процент бажарган.

«Москва» колхози (раиси **К. Абдуллаев**, партия ташкилотининг секретари **Т. Саидаҳмедов**, агротехниги **М. Одилова** ўртоқлар). Колхоз 8000 килограмм ўрнига 8200 килограмм пилла топшириб, планни 102,5 процент бажарган.

ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

БЎКА (Ўз мухбиримиздан). Кеча «Бўка» совхозида область қишлоқ хўжалиги илғорларининг тажриба алмашиш, маслаҳат кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда колхоз-совхозларнинг раҳбарлари, илғор звено, участка ва бўлимларнинг бошлиқлари, район партия комитетларининг секретарлари, район ижроия комитетларининг раислари, қишлоқ хўжалиги бошқармаларининг бошлиқлари, область ташкилотларининг раҳбарлари иштирок этдилар.

Кенгашни Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари **М. А. Абдураззоқов** қисқача кириш нутқи билан очди.

Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари **А. Алимов**, Оққўрғон районидаги Ленин орденли «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози партия комитетининг секретари **Ҳ Ғафурова**, Ўрта Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари **А. Мираҳмедов**, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг участка бошлиғи, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган пахтакор **Т. Ғазатов**, Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозининг механизатор-звено бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати **Н. Айвазов**, Бўка район партия комитетининг биринчи секретари **Т. Ражабов**, Бекобод районидаги «Октябрь 46 йиллиги» шоликорлик совхозининг директори **А. Тен** ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, юбилей йилида зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш юзасидан қилинаётган ишлар, табиий қийинчиликларни енгиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ҳосил етиштириш йўлида амалга оширилаётган тадбирлар, дала меҳнаткашларига қулай маданий-маиший шароитлар яратиб бериш борасида кўрилаётган тадбирлар тўғрисида гапирдилар ва тажрибаларни ўртоқлашдилар.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлаб, юбилей йилида қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари олдида турган вазифалар тўғрисида муфассал гапирди.

(Кенгаш тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида берилади).

Пиллачиларимиз ғалабаси

Шу йил 8 июнга қадар областимиз пиллачилари давлатга 13773 центнердан ортиқ пилла етиштириб бериб, бу соҳадаги планни 105,9 процент қилиб бажардилар. Кеча Орджоникидзе райони пиллачилари ҳам марраga етиб келишди. Район хўжаликлари 1887 ўрнига 1894 центнер пилла топширдилар. Шундай қилиб областимиздаги 8 райондан 6 таси пилла тайёрлаш планини анча ошириб бажарди. Бекобод райони йиллик планни 116,3, Оққўрғон райони 115,1, Калинин райони 111,3, Янгийўл райони 110,7, Ўрта Чирчиқ райони 105,0 процент қилиб бажардилар. Бўка районида пилла тайёрлаш 96.6, Юқори Чирчиқ районида эса 94,1 процент қилиб адо этилди.

БИЛДИРИШ

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети хабар қиладики, шу йил 13 июнь соат 16 дан 18 гача Округ Офицерлар уйи биносида (Энгельс кўчаси, 13) шаҳар Совети депутатлари учун «Депутат куни» ўтказилади.

Тошкент шаҳар ижроия комитети.

ПАХТАЗОР ХАБАРЛАРИ

ЯНГИЙЎЛ

Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Аҳмад Пўлатов бошлиқ комплекс механизациялашган участкасида иш қизғин. Пахтакорлар ўзларига бириктилган карталардаги кўчатларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Улар 160 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан хирмон кўтариб, юбилей тантаналарига муносиб туҳфа тайёрлашмоқда.

Шу райондаги Назарали Ниёзов номли колхознинг пешқадам участка ва звеноларида ҳам мўл ҳосил етиштириш учун кураш қизғин кетмоқда.

Р. ҲОЛДОРОВ,
Т. НУРҚУЗИЕВ,
С. ҲАСАНОВ.

БЎКА

1-«Пискент» совхозида ғўза қатор ораларига биринчи ишлов бериш тамом бўлди. Бу ишда 1, 3, 5-бўлим механизаторлари айниқса ғайрат кўрсатишди. Совхознинг Қ. Ғозиқулов, А. Бегимқулов, Ш. Тошалиев ўртоқлар бошлиқ комплекс механизациялашган звеноларида қатор ораларини иккинчи бор парваришлаш тугалланай деб қолди.

О. АБДУРАҲМОНОВ.

ЎРТА ЧИРЧИҚ

Куйбишев номли колхозда ғўза парвариши жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда. Илғор звеноларда қатор ораларига иккинчи марта комплекс ишлов бериш тамомланди. Т. Ёқубов, М. Одилов, И. Ҳолиқов ўртоқлар бошлиқ звенолардаги меҳр билан парвариш қилинаётган ғўзалар қийғос шонага кирди.

Ш. ҲОЛМУҲАМЕДОВ.

БИРИНЧИ ИНТЕРНАЦИОНАЛ РЕВОЛЮЦИОН ПАРТИЯ

Жаҳон пролетариатининг буюк доҳийлари К. Маркс ва Ф. Энгельс илмий коммунизм байроғини баланд кўтариб, капиталистик зулм-истибдодга қарши жангга отланган ишчилар синфини революцион кураш назарияси билан қуроллантиришга бел боғлаганларида «Коммунистлар союзи»да бор-йўғи бир неча ўн кишигина бор эди. Ўша вақтда, яъни бундан 120 йил муқаддам жаҳон коммунист деган чуқур маъноли мағрур сўзни эшитган эди. КПСС Марказий Комитетининг партия XXIII съездига Ҳисобот докладида таъкидлаганидек, бу сўз ҳеч қачон сўнмас бўлиб янграйди, чунки, унинг замирида олий ҳақиқат, миллион-миллион меҳнат аҳли ҳаётининг олий мазмуни бор эди

Ана шу олий мазмун, олий ҳақиқат туфайли коммунистларнинг сафлари ва уларнинг нуфузи бетўхтов ўсиб борди. Бундан ярим аср муқаддам партиямиз буюк Ленин раҳбарлигида биринчи марта капитализмни штурм қилишга халқни отлантирган пайтда дунёда 400 минг коммунист бор эди, холос. Улуғ Октябрь идеялари тантана қилаётган, жаҳоннинг социал сиёсий манзараси тубдан ўзгариб кетган ҳозирги кунда 88 Коммунистик партия барча қитъаларда 50 миллионга яқин курашчини бирлаштириб турибди.

Давримизнинг ғоят қудратли кучига айланган ҳозирги халқаро коммунистик ҳаракатнинг сарчашмаси бундан бир аср-у 20 йил муқаддам июнь ойида ташкил топган Коммунистлар союзидан бошланган.

Европадаги 1848 йилги демократик революциядан анча илгариёқ ишчилар синфининг илғор фарзандлари пролетариатнинг халқаро революцион партиясини тузиш зарурлигини англаб етган эдилар. Бунда революцион зиёлиларнинг таъсири катта ижобий роль ўйнаган. 1847 йилнинг июнь ва ноябрь-декабрь ойларида Коммунистлар союзининг иккита ташкилий конгресси бўлиб ўтади. Бу конгрессларнинг якуни шу бўлдики, асос эътибори билан янгича ташкилот—Коммунистлар союзи тузилди. В. И. Ленин сўзлари билан айтганда, бу ташкилот кичик бўлса ҳам, аммо чинакам пролетар партияси эди. Ишчилар синфи интернационал революцион партиясининг дастлабки формаси — Коммунистлар союзи айни замонда 1 Интернационалнинг дебочаси, кейинчалик вужудга келиб, катта кучга айланиб кетган бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг мояси, бўлажак пролетар партияларининг тимсоли эди.

КОММУНИСТЛАР СОЮЗИНИНГ 120 ЙИЛЛИГИГА

1847 йил июнда Лондонда Адолатлилар союзининг биринчи конгресси чақирилади. Коммунистлар союзи тарихига биринчи конгресс бўлиб кирган бу йиғинда Маркс қатнаша олмайди. Конгрессда унинг энг яқин жанговар сафдошлари Фридрих Энгельс ва Вильгельм Вольф ҳал қилувчи роль ўйнайдилар. Уларнинг актив иштирокида Союзнинг тубдан қайта қурилганлигини ифодаловчи янги устав қабул қилинади. Уставнинг Энгельс томонидан таърифлаб берилган биринчи моддасидаёқ бўлажак программанинг марксистик йўналиши яққол сезилиб турарди. «Союзнинг мақсади, — деб кўрсатилган эди уставда, — буржуазияни ағдариш, пролетариат ҳукмронлиги, буржуазия жамиятининг синфлар антагонизмига асосланган эски тузумни йўқотиш ва синфсиз ҳамда хусусий мулк бўлмаган янги жамиятни барпо этишдан иборатдир».

Энгельс ва Вольфнинг катта хизматлари шунда эдики, улар уставни ишлаб чиқишда Коммунистлар союзининг ташкилий фаолиятига демократизм ва централизм принципларини жорий этишга эришдилар. Союзда илгари мавжуд бўлган ва утопик йўналишни акс эттирган «Ҳамма кишилар биродардирлар» деган шиор Маркс ва Энгельс олға сурган «Бутун дунё пролетарлари бирлашингиз!» деган янги шиор билан алмаштирилди. Пролетар интернационализмни моҳиятини ифодаловчи бу чақириқ кейинчалик бутун халқаро ишчилар ҳаракатини курашга илҳомлантирувчи жанговар чақириқ сифатида планетамиз бўйлаб мағрур жаранглади. Биринчи конгрессда Союз уставини қабул қилиш ва бошқа муҳим ҳужжатларни узил-кесил тасдиқлаш ишини Союзнинг кейинги конгрессига ҳавола этишга қарор қилинади. Союзнинг биринчи конгресси билан иккинчи конгресси ўртасидаги вақт ичида Маркс ва Энгельс Коммунистлар союзининг программа лойиҳасини ишлаб чиқадилар.

Коммунистлар союзининг иккинчи конгресси 1847 йилда Лондонда ноябрь-декабрь ойларида бўлиб ўтади. Бунда Союзнинг Германия, Англия, Франция, Бельгия, Швейцария, Польша ва бошқа мамлакатлардан келган вакиллари иштирок этишади. Конгрессда Союзнинг устави узил-кесил қабул қилинади ва Коммунистик партия манифести формасида Союзнинг янги программасини эълон этишга қарор қилинади. Программа лойиҳаси узоқ ва қизғин муҳокамага сабаб бўлади. Бу муҳокамада Маркс ва Энгельс ҳал қилувчи роль ўйнашади. Кескин мунозаралар натижасида ниҳоят илмий коммунизм принциплари тантана қилади.

«Барча келишмовчиликлар ва шубҳалар, — деб ёзади Энгельс, — ниҳоят ҳал этилди ва янги принциплар бир овоздан қабул қилинди. Марксга ва менга манифестни ишлаб чиқиш топширилди». Шундай қилиб, биринчи ва иккинчи конгресслар қарорлари билан Коммунистлар союзи тузилади, Маркс ва Энгельс томонидан ёзилган «Коммунистик партия манифести» эса унинг программаси бўлиб қолади.

«Коммунистик партия манифести» пролетар партиясининг биринчи илмий программаси, марксистик дунёқараш манифести, пролетар интернационализмининг назарий пойдевори эди. Бу классик асарнинг дунёга келиши коммунистлар ҳамда пролетариат олдига янги вазифалар ва шиорларни қўйган 1848 йил революциясининг бошланишига тўғри келади. Коммунистлар союзининг чинакам доҳийлари бўлган Маркс ва Энгельс зиммасига эса янги тактика платформасини ишлаб чиқиш вазифаси тушди. Союзнинг раҳбар органи бўлган ва Маркс ҳамда Энгельс редакторлик қилган «Янги Рейн газетаси» саҳифаларида буржуа-демократик революцияда пролетариатнинг тактика йўли ишлаб чиқилади.

1848—1849 йиллар революцияси тажрибаси Коммунистлар союзи революцион фаолиятнинг ажойиб мактаби эканлигини кўрсатди. Союз аъзолари ҳамма жойда демократик ҳаракатнинг энг сўл қанотида туриб, халқ оммасини реакцияга қарши энг қатъий курашга чақирдилар. 1849 йил баҳорида Маркс, Энгельс ва уларнинг партиядош дўстлари оммавий мустақил ишчилар партиясини тузиш мақсадида ишчилар союзининг умум герман конгрессини чақиришга тайёргарлик кўришга уриниб кўрдилар. Бироқ революциянинг мағлубиятга учраши бу вазифани бажаришга халақит берди.

Революция мағлубиятидан сўнг Маркс ва Энгельс эмиграцияда яшашга мажбур бўладилар. Улар 1849—1850 йилларда Коммунистлар союзини қайта ташкил этиш ва мустаҳкамлашда, Марказий комитетни барпо этишда иштирок этадилар. 1848—1849 йиллар революцион курашининг тажрибасини умумлаштириш ва шу асосда илмий назария ва пролетариат тактикасини янада мукаммалроқ ишлаб чиқиш, Союз аъзоларини назария ва тактика билимлари билан қуроллантириш мақсадида марксизм асосчилари 1850 йилдан бошлаб «Янги Рейн газетаси. Сиёсий-иқтисодий обзор» деган журнал чиқара бошлайдилар.

Союз тактикасини вужудга келган реакция шароитига мослаштиришга интилган Маркс ва Энгельс Виллих ва Шапперинг сектантлик-авантюристик группасига қарши кескин кураш олиб боришга мажбур бўладилар. Бу группа вазиятни хушёр тарзда материалистик тушунишдан узоқда эди. Майда буржуа демократлари таъсирига тушиб қолган Виллих ва Шаппер авантюристик, исёнчилик тактикаси йўлига кириб кетадилар. Союзнинг бўлиниб кетишининг олдини олиш мақсадида марксизм асосчилари Марказий комитетнинг 1850 йил 15 сентябрдаги мажлисида Марказий комитетнинг жойини Кельнга кўчиришни, Союзнинг Лондон округини эса икки группага бўлишни ва шу тариқа Виллих ва Шаппер томонидан бўладиган фракцион курашни кучсизлантиришни таклиф этадилар. Лекин фракционерлар Марказий комитетнинг бу қарорига буйсунмай «Алоҳида союз» тузиш йўлига ўтадилар. Бу кураш 1850 йил сентябрида Союзнинг бўлиниб кетиши билан якунланади. Союз аъзоларининг оммавий равишда қамоққа олиниши, Кельн ҳукумати тўқиб чиқарган коммунистларга қарши суд процесси Коммунистлар союзини мушкул аҳволга солиб қўяди. Шундан сўнг Союзнинг Лондон ташкилоти раҳбарлиги 1852 йил ноябрида Маркснинг таклифига биноан Коммунистлар союзи тарқатиб юборилганлигини эълон қилишга мажбур бўлади. Вужудга келган оғир вазият, реакциянинг кирдикорлари шундай қарорга келишга мажбур қилган эди. Чунки ўша даврда Союзнинг барча асосий марказлари ва унинг жойлардаги арбоблари Германия полициясининг таъқиби остида қолганди. Бинобарин, ташкилотнинг Коммунистлар союзи қабилидаги формаси янги даврда ташкил топган кураш шароитларига ҳам мувофиқ келмай қолган эди.

Халқаро ишчилар ҳаракати тарихида Коммунистлар союзининг аҳамияти ниҳоятда буюкдир. У тарихда пролетариат Коммунистик партиясининг куртаги, пролетар революционерларининг ажойиб мактаби, халқаро пролетариат бирдамлигининг дастлабки тимсоли ролини ўйнади. Бинобарин, Коммунистлар союзи Маркс ва Энгельс учун оламшумул тарихий минбар бўлди. Улар ана шу минбардан туриб бутун дунёга «Коммунистик партия манифести»нинг буюк принципларини ёйдилар, жаҳон пролетариатини бирлашишга чақирдилар. Марксизмнинг классик асари—«Коммунистик партия манифести» бутун халқаро коммунистик ҳаракатнинг буюк декларацияси бўлиб қолди.

Карл Маркс ва Фридрих Энгельс «Коммунистик партия манифести»да: «Европа бўйлаб бир шарпа — коммунизм шарпаси кезиб юрибди» деб ёзган эдилар. Пролетариатнинг биринчи интернационал революцион партияси — Коммунистлар союзининг программ ҳужжатида энг эзгу орзу сифатида тилга олинган коммунизм ҳозир замонамизнинг энг буюк кучига, Ер юзининг жуда кенг ерларида вужудга келтирилаётган жамиятга айланган. Ўз мамлакатлари пролетариатининг капиталистик эксплуатацияга қарши курашига бошчилик қилаётган ва бу курашда Маркс, Энгельс асос солган пролетар интернационализми, халқаро бирдамлик принципларига содиқ бўлган Коммунистик партиялар ҳозир жаҳон революцион ҳаракатининг авангардида бормоқдалар.

Бизнинг замонамизда халқаро коммунистик ҳаракат реакциянинг бирлашган кучларига қарши тура оладиган қудратли кучга айланган. Барча мамлакатлардаги коммунистлар улуғ армияси инсониятнинг порлоқ келажаги учун, империализмга қарши курашда ўз сафларининг бирлиги ва жипслигини тобора мустаҳкамламоқдалар, революцион курашнинг йўлчи юлдузи — марксизм-ленинизм байроғини янада баланд кўтармоқдалар.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

СУВ ПАРИСИ

Ҳар бир касбнинг ўзига хос гашти, қувончи бор. Милиционер кишиларнинг тинчини, кўча супурувчи озодаликни, автобус ё троллейбус ҳайдовчи йўловчининг оғирини енгил қилишни кўзлайди... Маъмура опанинг касби оддий, кўзга ташланмайди. Лекин ҳар бир тошкентлик унинг меҳнатидан баҳраманд десак муболаға қилмаган бўламиз...

1947 йилда Маъмура Бўзсувдаги бош ирригация иншоотлари бошқармасига ишга кирди. У ўша вақтда 18 ёшлик ёш қизча эди. Корхона ишчилари унга кўп нарса ўргатишди. Маъмура машиналар тилини билиб олди. Мана ўшандан бери 20 йил вақт ўтиб кетибди. Ҳозир Маъмура опа Йўлдошева бошқармадаги лойқа сувни тиндириш цехида меҳнат қилмоқда. У илғор ишчилар қаторидан ўрин олган, актив жамоатчилардан бири ҳисобланади. Эндиликда бир неча шогирдларнинг устози ҳисобланади. Унинг қўлида касб ўрганганлар устоз билан елкама-елка туриб меҳнат қилишмоқда, коллектив ютуғига-ютуқ қўшмоқдалар. Пешқадам ишчи Маъмура Йўлдошеванинг ҳалол меҳнати муносиб тақдирланди. У «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди.

Лойқа сув... Ариқларда сарғиш тусда пишқириб, кўпириб оқади. У зилол, тип-тиниқ бўлгунча анчагина жараёнлардан ўтади. Бўзсув сувини тозалаб, ичимли қилаётганлар орасида камтар, меҳрибон Маъмура опа Йўлдошева ҳам бор. У ўз касби билан ҳақли равишда фахрланади.

Н. НАЖМИДДИНОВ,
А. ЗОКИРОВ.

ПАХТАКОРЛАР МАМНУН

Тўкилган пахтани териб оладиган «ПХН-1,2» маркали агрегат ишлаб чиқарила бошлаганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Лекин шунга қарамай «Узбексельмаш» заводи ижодкорлари уни такомиллаштириш, техника-иқтисодий кўрсаткичларини янада яхшилаш борасида тинмай изланиш олиб бормоқдалар. Яқинда бу агрегатнинг такомиллашган янги нусхаси қўлдан чиқарилди. «ПХП-1,8» маркали бу агрегат аввалгисига қараганда қатор афзалликларга эга.

Илгариги подборкачининг ишчи аппарати тракторнинг орқа ўқидан махсус редуктор орқали ҳаракатга келтириларди. Бу қатор қийинчиликлар туғдирарди: машинани тракторга ўрнатиш ва ажратиб олиш учун икки соатдан ортиқроқ вақт сарфланарди. «ПХП-1,8» подборкачиси эса прицеп типида бўлиб, тракторга тиркалади. Унинг ишчи аппарати ғилдирак ўқига ўрнатилган махсус юлдузчадан қайиш орқали ҳаракатга келади. Янги агрегатни тракторга улаш ва ажратиб олиш учун 1—2 минут вақт кифоя қилади. У бир соатда 1,3 гектар майдондаги тўкилган пахтани тера олади.

Май ойида пахтакорларга ана шундай агрегатларнинг юздан ортиғи жўнатилди. Машинасозларнинг бу янги маҳсулотидан пахтакорлар жуда мамнун бўлишди. Чунки улардан фойдаланиш кўплаб маблағни тежаб қолиш имконини беради.

С. ТУЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ЯНГИ МАШИНА

«Ташсельмаш» заводи коллективи пахтакорлар оғирини енгил қиладиган «зангори кема»ларнинг янги хилларини ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқда. Куни кеча завод конвейеридан 17 ХВ-1,8 маркали пахта териш машинаси тушди. У қатор оралари 90 сантиметр бўлган пайкаллардаги пахтани териб олади, аввалги машиналарга нисбатан қатор афзалликларга эга. Механизатор уни осон бошқаради. Машинанинг вазни анча енгил, ўзи ҳам бежирим ишланган.

Машинасозлар бу йилги пахта териш мавсуми бошлангунча янги 17 ХВ-1,8 маркали «зангори кема»лардан 2 мингта тайёрлашга аҳд қилдилар. Бу ой ичида эса шундай 400 машина колхоз ва совхозларга жўнатилади.

Ж. УМАРОВ.

„ГИДРОГЕОЛОГ“ ЎСИМЛИКЛАР

Геологлар солодка, лох, қум қамиши каби ўсимликлар тупроқ ости горизонтида чучук сувлар бўлган жойларда кўпроқ ўсишини пайқаб қолдилар. Аксинча, тамариск, янтоқ, солерос ўсган жойларнинг остида шўрҳоқ ва шўр сувлар бўлади.

Орол денгизининг шимолий қирғоқларига ёндош қумли чўлларда ишлаётган қозоқ олимлари экспедицияси 20 турдан ортиқ «гидрогеолог ўсимликларни» топди. Шу ўсимликларга қараб, сувнинг минералланиш даражасини ҳам аниқлаш мумкин экан.

Ўтказилган тадқиқотларнинг натижалари асосида схема тузилиб, шимолий Орол бўйида келажакда чучук сув олинадиган қудуқлар пармалашга яроқли районлар белгиланди.

(ТАСС).

ХАЛҚ ХИЗМАТИДА 40 ЙИЛ

Янгийўл ёғ-мой комбинати салкам 40 йилдан бери халқимизнинг хизматида. Унинг коллективи меҳнаткашлар эҳтиёжлари учун турли-туман истеъмол товарлари ишлаб чиқармоқда. Корхонада бир кеча-кундузда 100 тонна ёғ, 35 тонна совун, шунингдек чорва учун қимматли озуқа—кунжара, шелуха кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Комбинатнинг аҳил коллективи доимо ойлик, квартал топшириқларини ортиғи билан адо этаётир. Юбилей йилининг 5 ойлик плани ҳам муддатидан илгари анча ортиғи билан бажарилди. Пландан ташқари 200 тоннадан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилди.

— Бундай ютуқларга ўз-ўзидан эришилмади, албатта. Цехлар, бригадалараро ташкил этилган социалистик мусобақа шундай натижалар бермоқда. Ҳар ойда мусобақа якунлари муҳокама қилиб турилади. Илғорлар муносиб тақдирланади, —дейди комбинат директори Тўлаган Зиёдуллаев.

Дарҳақиқат, бу коллектив аъзоларининг Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган социалистик мусобақаси қизғин бормоқда. Экстракция цехи коллективи мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Илғор цех коллективи комбинат кўчма Қизил байроғини бир неча ойдан бери ўз қўлида сақлаб келмоқда. Бир неча бор пул мукофотини ҳам олишга муяссар бўлган.

Йўлдош Мавлонов, Отабой Исмоилов, Яков Казанцев, Ислом Ҳасанбоев, Нусрат Мамедов, Ҳалил Тўлагановлар комбинат кекса бўғинига мансуб илғор ишчилардир. Улар корхона ташкил этилгандан бери шу ерда ишлайдилар. Ёшларга ўзларининг бой тажрибаларини бажонидил ўргатмоқдалар. Меҳнат уларга бахт, истиқбол келтирди. Ветеранларнинг кўп йиллик самарали ишларини партия, ҳукуматимиз муносиб тақдирлади. Фидокорлар кўксида орденлар порлаб турибди.

Рационализаторларнинг ибратли ишлари ҳам диққатга сазовордир. Ўтган тўрт ой ичида ишчи, инженер-техник ходимлардан 11 та ихтирочилик таклифи тушди. Шундан 8 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Монтёр Йўлдош Абдужабборов, пайвандчи Владимир Клюшкин, слесарь Михаил Хлопотиевлар коллективнинг энг яхши ихтирочилари ҳисобланишади. Уларнинг меҳнати эвазига комбинат 3200 сўм фойда кўрди. Ишлатилиши лозим бўлган 52 тонна ёрдамчи маҳсулот иқтисод қилинди. Меҳнат унумдорлиги 2 процент ошди.

Корхона йил сайин кенгайиб бормоқда. Янги цехлар учун корпуслар қурилмоқда. Замонавий типдаги аппаратлар, янги машиналар ўрнатилмоқда. 1-заводда 20 та компресс машинаси монтаж қилинди. Натижада кўп меҳнат талаб қиладиган айрим операциялар механизация зиммасига юклатиладн. Бу тадбирлар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш қатори унинг сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштиришга олиб келади.

Комбинат тайёрлаган маҳсулотларга жаҳон бозорида талаб ортиб бормоқда. Ҳозир Англия, Дания, Куба, Швеция, Голландия каби чет эл мамлакатлари коллектив меҳнати меваси бўлган турли истеъмол товарларини харид қилмоқда.

Х. ШАРИПОВ.

Молдавиялик бинокорлар Чилонзорда ўз кварталларини бунёд қилаяптилар. Улар ҳадемай 96 хонали 3-уйни, 280 ўринли болалар боғчасини фойдаланишга топширадилар. Суратда: «Кишиневстрой»нинг қўли гул пардозчилардан (чапдан) Н. Чурбанова, Л. Зозуля, К. Рябова ва О. Попова ўртоқларини кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

ЯНГИ КИТОБЛАР

СССР ТАШҚИ СИЁСАТИ ТАРИХИ

«СССР ташқи сиёсати ҳужжатлари» (январь—декабрь 1929 йил) нашрининг XII томи босмадан чиқди. Бу китоб СССР Ташқи ишлар министрлиги ҳузуридаги дипломатия ҳужжатларини босиб чиқариш бўйича Комиссия томонидан нашрга тайёрланган.

Томда Совет Иттифоқининг 1929 йилга оид энг муҳим ташқи сиёсат ҳужжатлари тўпланган. Совет давлати олий органларининг ташқи сиёсат масалалари бўйича қарорлари, шартнома актлари, меморандумлар, ноталар, Ташқи ишлар халқ комиссари, унинг ўринбосарлари ва СССР нинг мухтор вакилларининг чет эл мамлакатлари элчилари, давлат ҳамда жамоат арбоблари билан қилган суҳбатларининг ёзувлари, Ташқи ишлар халқ комиссарининг чет элдаги ўзига қарашли бўлган муассасалар билан кенг кўламдаги ёзишмалари, шунингдек кўпгина чет эл ҳужжатлари шулар жумласидандир.

Босиб чиқарилган материаллар Совет ҳукуматининг тинчликни таъминлаш ва уруш хавфининг олдини олиш юзасидан олиб борган матонатли курашини, Бриан—Келлог актини муддатидан илгари амалга оширишни жорий этиш ҳақида Москва протоколини тузиш соҳасида Совет дипломатиясининг муваффақиятли фаолиятини, қуролсизланиш бўйича конференциянинг тайёрлов комиссияси VI сессиясида совет делегациясининг ишини, бир қатор муҳим халқаро проблемаларни ҳал этиш юзасидан бўлган музокараларнинг боришини ва бошқа муҳим масалаларни ёритади.

Китобда Афғонистон, Буюк Британия, Германия, Хитой, Мўғулистон Халқ Республикаси, Эрон, Польша, АҚШ, Туркия, Франция, Чехословакия, Япония, Скандинавия, Латин Америкаси ва бошқа мамлакатлар билан ташқи сиёсатни ўрнатиш, иқтисодий, илмий ва маданий алоқаларни янада ривожлантириш юзасидан Совет ҳукумати кўрган тадбирлар кенг ифода қилинган.

Кўпчилик ҳужжатлар биринчи марта эълон қилинган. Уларга мукаммал шарҳлар ва кўрсаткичлар берилган.

Бу томга киритилган ҳужжатлар Совет ташқи сиёсати ва энг янги халқаро муносабатлар тарихи билан қизиқувчи кенг китобхонлар оммасининг эътиборини жалб этади.

Ушбу XII томни обуна нашрларини тарқатиш билан шуғулланувчи магазинлардан сотиб олиш мумкин.

Сиёсий адабиётлар нашриёти.

Союзкнига.

ЖОНАЖОН МАМЛАКАТИМИЗДА

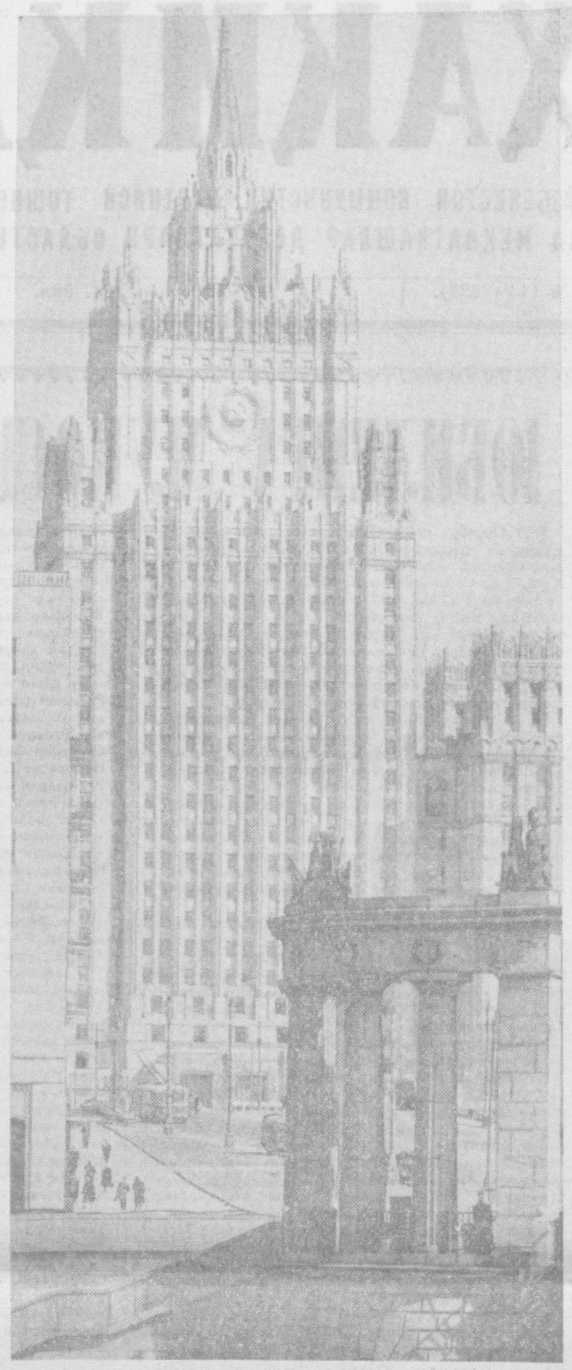

МОСКВА. Ташқи ишлар министрлигининг биноси.
В. Кошева фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ХУЖАЛИК ХОДИМИНИНГ ДОИМИЙ ЙУЛДОШИ

МОСКВА. Мамлакатимизнинг обуна нашрларини тарқатувчи китоб магазинлари «Партия ва ҳукуматнинг хўжалик масалалари юзасидан қарорлари (1917—1967 йиллар)» номли беш томлик тўпламга заказлар қабул қила бошладилар.

Партия ва Совет давлати олий органларининг саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспорт, савдо-сотиқ, молия масалалари юзасидан, халқ хўжалигини бошқариш ва планлаштиришни ташкил этиш, моддий-техника таъминоти, меҳнат ва иш ҳақи, таннархи ва баҳо масалалари юзасидан қабул қилган асосий ҳужжатлари беш томликка киритилади. Кўп материаллар биринчи марта босиб чиқарилади.

Тўплам 1967—1968 йилларда босмадан чиқарилади.

«ЛЕНИНСКИЙ ЛУЧ» НАХОДКАДА

НАХОДКА. «Ленинский луч» балиқ овлаш базаси ҳали яқиндагина ўз портига қайтиб келди. Ана шу база Ҳинд океанида саккиз ойдан кўпроқ вақт балиқ овлади. Сафар вақтида тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан берилган топшириқ анча ошириб бажарилди. Уч ярим миллион банка консерва тайёрланди.

«Ленинский луч» флотилияси составига кирган «Нарвал», «Невер» ва «Нора» кемалари ҳам балиқ овидан қайтиб келмоқдалар. Бу кемаларнинг экипажлари ҳам сафарни балиқ овлаш ва балиқни қайта ишлаш юзасидан яхши кўрсаткичлар билан тамомладилар.

600 ШАРТНОМА ТУЗИЛДИ

Бокуда ёпилган улгуржи ярмаркада халқ истеъмоли товарлари сотиш юзасидан 600 дан ортиқ шартнома тузилди. 15 иттифоқдош республикадаги савдо ташкилотлари ва саноат корхоналари қатнашган бу ярмараканинг обороти қарийб 13 миллион сўмни ташкил этди. Бу эса 1966 йилда ташкил этилган улгуржи ярмарканинг оборотидан 3 миллион сўмдан зиёд кўп. Тузилган шартномалар миқдори ҳам жуда ортиб кетди.

Россия федерациясидаги савдо ташкилотлари Бокуда қарийб икки миллион сўмлик гилам, трикотаж буюмлар, газлама сотиб олишди. Украинадаги савдо ташкилотлари бир ярим миллион сўмлик, Узбекистондаги савдо ташкилотлари бир миллион сўмлик мол сотиб олишди.

Қардош иттифоқдош республикалардан Озарбайжонга жами уч миллион сўмлик жун газлама, хрусталь, пианино ва бошқа моллар етказиб берилади.

Бекобод районидаги Ленин номли колхознинг Адолат Рўзиматова бошлиқ звеноси деҳқонлари Улуғ Октябрнинг шонли юбилейини гектар бошига 35 центнердан «оқ олтин» кўтариш билан кутиб олишга аҳд қилишган. Улар ана шу аҳдларининг устидан чиқиш учун шу кеча-кундузда ғўзани намунали парвариш қилишга жиддий эътибор беришяпти. Звено ғўзалари кун сайин авж олиб ривожланяпти. Суратда: звено бошлиғи Адолат Рўзиматова (ўртада) колхоз аъзолари Саломат Зокирова ва Зайнаб Раимқулова ўртоқлар билан суҳбатлашмоқда.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ПЕРМЬ ТАЖРИБАСИ

БЕШ КУНЛИК ИШ ҲАФТАСИ АМАЛДА

Бу қадимги ва ҳамиша навқирон рус шаҳрининг теварак-атрофини ўраб олган қалин ўрмонлар нақадар гўзал. Таърифини қилишга, оромбахш манзарасини тасвирлашга тил ожизлик қилади. Қайинзор, қарағайзорларнинг охири кўринмайди. узоқ-узоқларда уфққа туташиб кетади. Эндигина нафис очилиб, атрофга хушбўй мўй тарқатаётган баҳор гулларини, айтмайсизми? Бойчечак, чучмўма, бинафшалар ўзини кўз-кўз қилиб, катта-катта майдонларга кўрпа бўлиб ётибди. Сирень, арғувон дарахтлари гуллари ҳаворанг, сарғимтил бўлиб, ҳар қаер ҳар қаерда чаман-чаман бўлиб очилиб ётипти. Кўм-кўк майсазорлар руҳингизни тетик, бардам қилади, катта-кичик ариқларда оқаётган зилол сувлар қўшиғи, эсаётган майин шабада юзида майда ажинлар ҳосил қилган кўллар бу жой манзарасига янада файз киритган.

Бу ерларнинг қишини айтмайсизми? Оппоқ момиқдек тўшалиб ётган биллур қор, гиёҳи йўқ соф ҳаводан баҳраманд бўлган, унинг бағрида дам олган ҳар бир кишининг кучига-куч қўшилади, ғайрати янада ошади. Ҳар қаер-ҳар қаерда ташкил этилган ўнлаб туристик базалар, сув, чанғи станциялари, санаторий, профилакторий, дам олиш уйлари, балиқ тутиш, парранда овлаш хўжаликлари, спорт ва физкультура иншоотлари пермликлар ихтиёрида. Шундай дам олиш саломатликни мустаҳкамлайди, яхши, мазмунли хордиқ чиқариш, меҳнат унумдорлигини оширишнинг муҳим омилидир...

Янгича ишлаб ҳар йили юз кундан ортиқ дам олишга нима етсин! Бундан айниқса, аёллар жуда мамнун. Ахир улар рўзғор ишларини бир кунда бажариб, иккинчи куни оила аъзолари билан бемалол дам олиш имкониятига эга бўлдилар. «Икки кунлик дам олишдан мамнун бўлмаган бирор киши ҳам йўқ десак, муболаға қилмаган бўламиз. Икки кунлик дам олиш бўлмаганда кечки техникумни битира олмаган бўлар эдим»,—деб ёзади электрик К. Абрамов. «Оила даврасида кўпроқ бўлаётганлигим, болаларим тарбияси билан кўпроқ шуғулланаётганлигимдан мамнунман, — дейди слесарь П. Меньшиков.

Ҳозирги вақтда ҳар шанба-якшанба кунлари Пермдаги 280-300 минг киши шаҳар атрофига чиқиб дам олмоқда. Йил давомида туристик юришларда икки миллион киши қатнашади. Бунинг учун етарли транспорт воситалари бор. Ҳамма районлар учун шаҳар атрофидаги хушманзарали жойларда зоналар ажратиб берилган. Ҳар бир район партия, совет ташкилотлари, корхоналар, муассасалар маъмурияти шу зонада меҳнаткашларнинг самарали дам олишини таъминлаш учун жавобгардирлар.

Беш кунлик иш ҳафтасининг меҳнаткашларга тегаётган фойдасини кўрсатувчи жуда кўп далиллар келтириш мумкин. Касаллар билан оғриш кескин камайганлигини айтиш керак, аввало. Медицина ходимларининг ҳисобларига қараганда, у 1,5—1,8 баравар камайган. Травматизм онда-сонда содир бўладиган воқеага айланган.

Янгича иш тартиби ҳар бир меҳнаткашнинг ўз билим даражасини ошириш учун битмас-туганмас имкониятлар очди. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда фан асосларини эгаллашга бел боғлаганлар сафи тобора кўпайиб бормоқда. Шуни айтиш кифояки, ҳозирги вақтда ишлаш давомида турли курслар, мастерлар, илғор иш методлари мактаблари, кечки ишчи-ёшлар мактаблари, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида талабалик қилаётганлар 2—3 баравар ортди.

Мактаб билан оила ўртасидаги алоқалар яхшиланди. Ҳафтада икки кун дам олаётган ота-оналар фарзандларининг тарбияси билан кўпроқ шуғулланиш имкониятига эга бўлдилар. Бунинг самараси яхши бўлаяпти. Фанларни ўзлаштирмовчи ўқувчилар камаймоқда. Яқинда ўтказилган бир тажриба жуда кўнгилдагидек бўлиб чиқди. Ота-оналари ҳафтанинг беш кунида меҳнат қилаётган бир минг ўқувчининг дарсларни қандай ўзлаштирганлиги анализ қилиб турилди. Бу талабаларнинг 35 проценти фақат аъло ва яхши баҳолар билан ўқиркан, ўзлаштирмовчилар сони 5 процентни ташкил этган. Ота-оналари ҳафтада 6 кун ишлайдиган 750 ўқувчининг дарсларни ўзлаштириши текширилганда, уларнинг фақат 25 проценти аъло ва яхши баҳолар билан ўқиётганлиги, қониқарсиз баҳолари бўлганлар эса 8 процентни ташкил этиши маълум бўлди. Болалар ўртасида тартиб-қоидаларни бузиш ҳоллари камайди. Ярим йил давомида бундай кўнгилсиз ҳодисалар 16,4 процент оз содир бўлган.

Беш кунлик иш тартиби кишиларнинг ишлаб чиқариши билан боғлиқ бўлган вақтини ўрта ҳисобда 10-15 процент камайтиришга олиб келар экан. Ишга бориш ва ундан қайтиб келиш, смена қабул қилиш ва топшириш, ишлаб чиқариш воситаларини созлаш ва шунинг каби юмушлар учун кетадиган вақт анча озаяди. Ҳисобларга қараганда, ҳар йили шунинг натижасида 7—10 кун тежаб қолинади. Меҳнаткашлар ана шу вақтда ҳам қўшимча дам оладилар.

Шаҳар корхоналари, ташкилот ва муассасалари меҳнаткашларнинг мароқли дам олишларини уюштириш жойларда физкультура ва спорт ишларини жонлантириш, маданий-оқартув муассасалари фаолиятини яхшилаш юзасидан жуда кўп тадбирларни кўрдилар. Масалан, Свердлов номли завод маъмурияти кейинги йилларда бир қанча янги балиқ овлаш, овчилик базалари, туристлар клуби, 320 ўринли спорт лагери ва бошқа шу каби иншоотлар қурди.

Шаҳарда физкультура ва спорт билан шуғулланувчилар сони кескин ортди. Ҳозир 842 та физкультурачилар коллективи бор бу ерда. Фақатгина «Звезда» спорт клуби томонидан ўтган йили ташкил этилган оммавий спорт мусобақаларида 86 мингдан ортиқ киши иштирок этди.

* * *

Пермь шаҳар меҳнаткашларининг беш кунлик иш ҳафтасини жорий қилиб, қўлга киритган ютуқлари бу тартибнинг жуда кўп афзалликлари борлигини яққол кўрсатиб турибди. Ҳамма гап унга ўтиш учун пухта тайёргарлик кўришда қолди. Областимизда ҳам янги тартиб жорий қилинаётган ҳозирги вақтда масаланинг шу томонига катта эътибор бериш талаб этилади. Янгича ишлаш шароитида, айниқса, оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар кўламини анча кенгайтириш зарур. Бундан ташқари, маданий-оқартув муассасалари, физкультура коллективлари, меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатувчи ташкилотлар, фаолиятини, трамвай-троллейбус, автобус ва таксилар иш графигини янги шароитга мослаб қайтадан кўриб чиқиш зарур. Умумий овқатланиш корхоналарини кенгайтириш, уларнинг хўрандаларга кўрсатаётган хизмати савиясини ошириш зарур.

Янгича тартибда ишлашни шундай ташкил қилиш керакки, унинг давлатга ҳам, ишлаб чиқариш, меҳнаткашларнинг ҳам манфаатларига ҳеч зарари тегмасин. Айрим корхоналар ва ташкилотларнинг ўзбошимчалик билан беш кунлик иш тартибини жорий қилишларига йўл қўймаслик керак. Чунки бундай ўзбошимчалик унинг ўз фаолияти билан алоқадор бўлган коллективлар учун қийинчиликлар туғдиради.

Беш кунлик иш ҳафтасини шошилмасдан, ишлаб чиқаришнинг барча участкалари, сменаларидаги шароитни, асбоб-ускуналар ҳолатини тўла ҳисобга олиш, мавжуд резерв ва имкониятларни иложи борича кўпроқ аниқлаш ва жорий қилиш йўли билан амалга ошириш керак .Хўжалик органлари, партия ва касаба союз ташкилотлари янгича ишлаш графигини жойлардаги мавжуд шароитларни ҳисобга олган ҳолда тузишлари керак. Бу муҳим ишга коллективларни, барча ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчиларни кенг жалб қилиш даркор.

Ҳамма жойда меҳнаткашларнинг икки кунлик дам олиш вақтларини мароқли ўтказишлари учун қўшимча чора-тадбирлар кўрилиши керак. Ишлаб чиқариш маданиятини муттасил ошириш, саноат эстетикасини кенг жорий қилиш, ҳар бир кишининг бутун смена давомида самарали меҳнат қилиши учун барча шароитларни яратиб бериш керак. Бунинг учун моддий-техника таъминотини яхши йўлга қўйиш талаб этилади. Ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, технологияни такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш имконини берадиган тадбирлар программасини белгилаб чиқиш ва уларни белгиланган муддатларда амалга ошириш керак.

М. МИРҲАМИДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

(Боши газетамизнинг 4 июнь сонида босилган.)

СОВХОЗДА ПЕШҚАДАМ

Юбилей йилида 50 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» кўтариш иштиёқида фидокорона меҳнат қилаётган Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг ўртоқ Собир Ҳайдаров бошлиқ комплекс - механизациялашган звенода ғўзани биринчи озиқлантириш намунали ўтказилди. Ғўза тагларига азот, фосфорга чиритилган гўнг аралаштириб солинди. Звенода ғўза қатор ораларига ишлов бериш ҳам кўнгилдагидек олиб борилмоқда. Бу ишда звено бошлиғи механизатор Собир Ҳайдаров намуна кўрсатмоқда. У эгат ораларидан агрегатни усталик билан юргизиб ғўзаларни машина теримига мослаб культивация қилаётир. Ҳозир звено майдонида 95—100 минг тупдан кўчат мавжуд. Бу йил звенода 90 процент пахта машинада терилади. Ўтган йили ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олинган бўлса, бу йил 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилинган.

Шунингдек, совхознинг Абдураим Мадумаров, Мирзаҳошим Анорбоев ва Маҳмуд Назиров ўртоқлар бошлиқ звеноларида ҳам ғўза парвариши кун сайин қизғин тус олмоқда. Бу звеноларда суғориш ишлари намунали ўтказилиб, эгатлар етилиши билан культивациядан чиқарилмоқда.

Совхоз бўйича давлатга 4150 гектар ернинг ҳар гектаридан 25,1 центнердан «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилинган. Бу албатта, ўз-ўзидан бўлмайди. Шу туфайли гектаридан олинадиган ҳосилни ошириш тадбирлари кўрилмоқда. Чунончи, совхоз дирекцияси ва партия ташкилоти узоғи билан 10 июнгача ғўзаларни ёппасига шоналатиб олиш, июль ойи бошларида ғўза тупларида камида 9—10 тадан ҳосил шохи ва бу шохларда 15—18 тадан шона бўлишига эришиш, июль бошларида ғўзани гулга киритиб олиш, август ойига келиб гулларни кўсакка айлантиришдек муҳим тадбирларни амалга оширмоқда. Шу кунларда далаларда юксак мажбуриятга яраша фидокорона меҳнат қилинаётир.

З. ОТАХОНОВ.

ВАХТАДА

2-«Оққўрғон» совхозининг 6-бўлимида иш жадал суръат билан бормоқда. Пахтакорлар юбилей вахтасида туриб ҳалол меҳнат қилишяпти. Ғўзани суғориш, культивациялашда, озуқлантиришда илғор агротехника фанига тўла риоя қилинмоқда. С. Мирзааҳмедов, Ў. Бўриев, Ҳ. Жўтонов каби сувчиларнинг иши айниқса баракали бўлмоқда. Улар кеча ва кундуз ишлаб нормаларини 1,5—2 баравар қилиб бажаришмоқда. Райондаги Энгельс номли колхознинг сувчиларидан М. Мухторов, Х. Мамарайимов ва бошқа ўртоқлар ҳам ўзларига топширилган ишни сидқидил бажариб, пахтакорларнинг иззат ва ҳурматига сазовор бўлаётирлар.

Э. ҲАСАНОВ,
Т. БУЗРУКОВ.

Пермь областининг корхоналари қатори Березников 4-иссиқлик электр маркази ҳам беш ҳафталик иш кунига ўтганидан сўнг энергетикларнинг бўш вақтлари анча кўпайди. Инженер Н. М. Чернова шу ТЭЦнинг директори лавозимида ишлайди. У энди ўз қизи Галянинг тарбияси, ўқиши билан кўпроқ шуғулланадиган бўлиб қолди. Суратда: Н. М. Чернова қизининг дафтарларини текшириб кўраяпти.

Е. Загуляев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

МАҲАЛЛАДА ЯНГИ КЛУБ

Тошкент шаҳар Чилонзор районидаги Комолон маҳалла аҳолиси Улуғ Октябрь 50 йиллиги олдидан ўз кучи билан клуб ва чойхона биносини қурмоқда. Район раҳбарлари қурилиш материаллари билан катта ёрдам кўрсатмоқда. Қурилишни жадал битказишда маҳалла активларидан Олим Толипов, Султон Қосимов, Носир Султонов, Назар Юсупов, Ўлмас Хўжаев, Аваз Хўжаев ва бошқалар яқиндан иштирок этмоқдалар. Яқин кунлар ичида бу клуб очилиб, маҳалла халқига маданий хизмат кўрсата бошлайди.

М. ҲОШИМОВ,
Комолон маҳалла комитетининг секретари.

Қитъаларда

ИСРОИЛ АГРЕССИЯСИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН!

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ ИСРОИЛ ҲУКУМАТИГА БАЁНОТИ

Совет ҳукумати шу йилнинг 7 июнида Исроил ҳукуматига қуйидаги баёнотни юборди:

«Турли манбалардан келаётган хабарларга кўра, БМТ хавфсизлик кенгашининг ўт очишни ва барча уруш ҳаракатларини дарҳол тўхтатиш тўғрисидаги резолюциясини Исроил томони бажармаяпти. Исроил бу қарорни қўпол равишда ва намойишкорона поймол этиб, араб давлатларига қарши урушни давом эттирмоқда.

Исроил ҳукумати тутган бундай позиция халқаро муносабатларнинг энг оддий нормалари билан ҳисоблашмайдиган, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти уставининг принциплари ва мақсадларига очиқдан-очиқ ҳурматсизлик қилаётган сизнинг сиёсатингизнинг агрессив моҳиятини яна бир бор тасдиқлайди.

Совет ҳукумати агрессия ва авантюра сиёсатининг амалга оширилишига қарши Исроил ҳукуматини тамомила равшан қилиб огоҳлантирган эди. Аммо Исроил раҳбарлари ақл-идрок овозига қулоқ солмадилар

Башарти ҳозир Исроил ҳукумати давлатларининг хавфсизлик кенгаши резолюциясида ифода этилган ўт очишни дарҳол тўхтатиш тўғрисидаги умумий талабларини зудлик билан бажармас экан, Совет Иттифоқи Исроилга нисбатан муносабатини қайта кўриб чиқиб, ўз ҳатти-ҳаракатлари билан ўзини барча тинчликсевар давлатларга қарши қўяётган Исроил билан бундан буён дипломатия муносабатларини сақлаб туриш —турмасликка доир қарор қабул қилади.

Ўз-ўзидан равшанки, Совет ҳукумати Исроилнинг агрессив сиёсатидан келиб чиқадиган бошқа зарур чораларни ҳам кўриб чиқади ва амалга оширади».

ДЎСТОНА АЛОҚАЛАР

БЕЛГРАД, 7 июнь. (ТАСС). Белградда Югославия Социалистик Федератив Республикаси президенти, Югославия Коммунистлар союзининг Раиси И. Броз Тито билан Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Т. Живков ўртасида музокаралар олиб борилди. Ана шу музокаралар тўғрисида эълон қилинган Югослав—Болгар қўшма ахборотида бундай дейилади: Югославия ва Болгария Исроилнинг Бирлашган Араб Республикасига ва бошқа араб мамлакатларига қарши қилаётган агрессиясини кескин қоралайди. Империалистик ва реакцион кучлар бу агрессияга мадад бермоқдалар.

Ҳар иккала томон ўз мустақиллигини ва ўз территорияларининг дахлсизлигини ҳимоя қилаётган Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва бошқа араб мамлакатларининг ҳаққоний кураши билан ўз халқлари ва ҳукуматлари тамомила бирдам эканлигини айтишди.

Ҳар иккала томон АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси тўғрисидаги ўз фикрларини яна тасдиқлайди ва АҚШнинг уруш ҳаракатлари кенгайиб бораётганлиги муносабати билан жиддий ташвишланаётганлигини билдиради. Югославия Социалистик Федератив Республикаси ва Болгария Халқ Республикаси қаҳрамон Вьетнам халқининг озодлик, миллий мустақиллик учун ва ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи учун олиб бораётган кураши билан бирдам эканликларини изҳор қиладилар.

Музокаралар вақтида Европада ҳамкорликни ривожлантириш ва хавфсизликка қаратилган барча ташаббус ҳамда таклифлар қўллаб-қувватланди.

Қўшма ахборотда кейинги вақтларда Грецияда пайдо бўлган аҳвол муносабати билан ҳар икки томон жиддий ташвишланаётганлиги ҳақида гапирилади. Болқонда тинчлик ва осойишталикни буза оладиган ҳамда Болқон мамлакатлари ўртасидаги муносабатларни яхшилаш ва ривожлантиришга халақит бера оладиган ҳамма нарсалар, деб таъкидланади ахборотда, Болқон ярим оролида яшовчи халқларнинг манфаатларига зиддир. Ҳар иккала томон халқаро ишчилар ҳаракати дуч келаётган барча мураккаб проблемалар коммунистик ва ишчи партиялар ўртасида фикрлашиб олиш ва тажрибаларни айирбошлашни талаб қилади, деб ҳисоблайди. Ҳар иккала томон музокаралар давомида эришилган натижалардан мамнун эканлигини билдирди ва Югославия Социалистик Федератив Республикаси билан Болгария Халқ Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатлар ҳамда ҳар томонлама ҳамкорликни тағин ҳам мустаҳкамлашга қатий қарор берганликларини изҳор қилдилар.

ЯҚИН ШАРҚДАГИ ВОҚЕАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 7 июнь. (ТАСС). Исроил қўшинлари Сувайш каналида Порт-Саид билан Сувайш ўртасида жойлашган Исмоилия томон силжиб бормоқдалар. АП агентлиги Исроил радиосининг эшиттиришига асосланиб шу тўғрида хабар беради. Ана шу эшиттиришда Исроил қўшинларининг қаерда эканлиги кўрсатилмаган.

ХАРТУМ, 7 июнь. (ТАСС). Судан ҳукумати Қўшма Штатлар ва Англия билан муносабатларни узишга қарор берганлиги бугун бу ерда эълон қилинди. Судан бош министри Америка ва Англия элчилари билан учрашганидан кейин шу тўғрида қарор қабул қилинди. Судан ҳукумати Американинг Исроилга кўрсатаётган ҳарбий ёрдамидан ташвишланаётганлигини билдирди.

ҲАҚИҚАТ ЕНГАДИ

ИСРОИЛ ҳукмрон доиралари Яқин Шарқда Бирлашган Араб Республикаси ва бошқа араб мамлакатларига қарши жинояткорона уруш бошлаб тинчлик ва халқлар ҳавфсизлиги иши учун оғир оқибатларга олиб борадиган йўлга кириб олдилар, дейилади Осиё ва Африка бирдамлиги Совет комитетининг баёнотида.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети миллионлаб совет кишиларининг ҳис-туйғуларини изҳор қилиб, Исроил агрессиясини кескин ва қаҳр-ғазаб билан қоралайди ва империалистлар томонидан араб халқларига қарши бошланган шармандали урушни дарҳол тўхтатилишини талаб қилади.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети ўзининг миллий мустақиллиги ва суверенитетини ҳимоя қилаётган Бирлашган Араб Республикаси, Сурия, Жазоир ва бошқа араб мамлакатлари халқлари билан ўзининг тўла бирдамлигини изҳор қилади ва ана шу халқларнинг ҳаққоний иши тантана қилади, деб қатъий ишонч билдиради. (ТАСС).

БМТ БОШ СЕКРЕТАРИНИНГ АХБОРОТИ

НЬЮ-ЙОРК, 7 июнь. (ТАСС). БМТ Бош секретари У Тан Исроил билан араб мамлакатлари ўртасидаги уруш ҳаракатлари тўғрисида қўшимча маълумотни кеча хавфсизлик кенгашига топширди. У Тан мазкур қўшимча ахборотни БМТнинг Фаластиндаги ярашни кузатиш ташкилоти штабининг бошлиғи генерал Одд Булль ва БМТ фавқулодда кучлари қўмондони генерал Рикхидан олган эди. 5 июнда, дейилади ахборотда, Дамашқ, Байрут ва Тивериядa аҳвол осойишта эди. Лекин 6 июнь Гринвич вақти билан соат 3 дан 55 минут ўтганда бутун Исроил-Сурия яраш линияси бўйида тўплар, танклар, авиация ва напалм бомбалари қўлланилган жанглар авж олдириб юборилди.

Иордания артиллерияси 5 июнда Тель-Авив ва Лиддани тўплардан ўққа тутди.

Яраш бўйича Сурия-Исроил аралаш комиссиясининг ғарбдаги раислари Сурия ва Иорданияни ўт очишни бир томонлама тўхтатишга мажбур этишга уриниб кўрдилар. Ўт очишни бир томонлама тўхтатиш Исроилга Синай ярим оролида ҳужумни мустаҳкамлаш учун кучлар ажратиш имконини берган бўлур эди.

У Таннинг ахборотига кўра, Бирлашган Араб Республикаси фронтида 6 июнь Гринвич вақти билан соат 11 да Исроил танклари Ғози шаҳрига кирган. Исроил артиллерияси Ғози районида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти фавқулодда кучлари штаб-квартирасини икки ярим соат давомида тиммай ўққа тутган. Ҳиндистон контингенти солдатларидан уч киши ўлдирилди ва уч киши ярадор қилинди. У Тан Исроил ҳукуматига норозилик билдиражаги тўғрисида кенгашга маълум қилди.

У Тан Исроил радиосининг маълумотларига асосланиб, Исроил қўшинлари Иорданиянинг Латрун ва Женин шаҳарларини ишғол қилганлиги тўғрисида хабар берди.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ ДАЪВАТИ

НЬЮ-ЙОРК, 7 июнь. (ТАСС). Хавфсизлик кенгаши манфаатдор мамлакатларни биринчи қадам сифатида ўт очишни тўхтатиш учун ҳамма чоралар кўришга чақирувчи резолюцияни бир овоздан қабул қилди.

ИНСОН ҚАДРИ

Инсон қадр-қиммати эл-юрт олдидаги ҳалол меҳнати, жамоатчилик фаолияти ва ватанпарварлиги билан белгиланади. Бундай кишиларга ҳамма ҳимматингизга балли, дейди. Абдуқодир ака Эгизбоев ҳам кўпчиликнинг иззат-эҳтиромига сазовор бўлганлардан бири. Не-не қийинчилик йилларида ҳам ана шу шарафли касб кетидан қолмади, ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш билан узлуксиз шуғулланиб келди.

Абдуқодир ака меҳнаткашлар фарзандларига зиё тарқата-бошлаганида эндигина 20 баҳорни кўрган йигитча эди. Ўша йилларни эсга олар экан, у шундай дейди:

— Мен ўқитувчилик қила бошлаган 1927 йилда қишлоқларда деҳқонлар ғўлқинланиб турган пайт эди. Улар ўртасида тушунтириш ишларини олиб боришда ўқитувчилар партиямизнинг олтин фондларидан бири бўлиб хизмат қилишди. Йиллар ўтди. Деҳқонлар коллектив хўжаликка бирлашабошладилар. Лекин, ўша пайтдаги кичик колхоз раҳбарлари чаласавод ёки саводсиз кишилар эди. Биронта йиғилиш ўқитувчининг иштирокисиз ўтмасди.

Бу сўзларни айтар экан, Абдуқодир аканинг ҳозирги хушчақчақ ва фаровон ҳаётни барпо этишга миллионлар қаторида ўзи ҳам қўшган озми-кўпми ҳиссасидан фахрланаётганлиги сезилиб турарди.

Фахрланса арзийди. 40 йил мобайнида Абдуқодир ака қўлида юзлаб ўғил-қизлар таҳсил олмади дейсиз! Унинг қўлида билим асосларини эгаллаганлардан бир қанчаси ҳозир халқ хўжалигининг ҳар соҳаларида самарали меҳнат қилаяптилар. Улар орасида инженерларни, агрономларни, шифокорларни, фан арбобларини, нозу неъматлар барпо этаётган колхоз активларини учратишингиз мумкин. Жезқозонга танилган инженер-геолог Абдулла Муллахонов, район газлаштириш идораси инженери Мирвоҳид Мирсобитов, мактаб директорларидан Ҳайдар Ҳасанов, Ўраз Мирзабоев, Қўчқор Имонқуловлар ҳам Абдуқодир аканинг талабалари бўлишган.

Бошланғич мактабни тугатиши билан меҳнаткашлар орасида зиё тарқатабошлаган Абдуқодир ака кўплар қатори изланди, олға интилди. У ишлаб юриб, сиртдан ўқиди, олий маълумот олди. Кейинги бир неча йилларда Жамбул номли 14-мактабда директор ва илмий бўлим мудири бўлиб ишлади. Ҳозир ушбу мактабда ишлаётган ўқитувчиларнинг асосий кўпчилиги шу отахон мураббийдан таълим олган кишилардир. Ўзи билан елкама-елка туриб ишлаб келган бу ўқитувчиларнинг ютуқлари меҳрибон устозга қувонч бағишлайди.

У актив жамоатчи. Бир неча йиллардан бери партия сиёсий маорифи шохобчаларида пропагандист бўлиб ишлаб келаётир.

Яқинда 14-мактаб коллективи Абдуқодир акани тантанали равишда пенсияга узатди. Унинг 60 йиллик юбилейи зўр шодухуррамликка айланди. Ҳамкасблари, ёру-биродарлари ва шогирдлари чин қалбларидан муборакбод этиб, унга яна ҳам узоқ умр сиҳат-саломатлик тилашди. Қимматбаҳо буюмлар тақдим этишди.

Инсон қадр-қиммати деб шунга айтишадида! Кекса коммунист ҳозир ҳам жамоат ишларида фаол қатнашаётир.

Р. ДОВУТБЕКОВ,
М. ТУРСУНОВ.
Юқори Чирчиқ райони.

ҚУВОНЧЛИ ЯКУНЛАР

XIV УМУМЎЗБЕК СПАРТАКИАДАСИ

Ўзбекистон ССР ёшлар терма командасининг аъзоси Вера Зайцева («Локомотив») диск ирғитмоқда.

Мана, икки ой муқаддам старт олган республикамиз спортчиларининг улкан анжумани — XIV умумўзбек спартакиадаси программасига киритилган мусобақалар тугади. Спорт «жанг»ларини биринчи бўлиб волейболчилар бошлаган бўлишса, енгил атлетикачи ва сузувчилар уни якунлашди.

Совет ҳокимиятининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилган бу спартакиада оммавийлиги жиҳатидан аввалгиларидан ажралиб туради. Унинг дастлабки босқичларида 2 миллион 377 минг физкультурачи иштирок этиб, улар орасида 186 СССР спорт мастери, 223 мастерликка кандидат ва 35 мингдан ортиқ биринчи разрядли спортчи етишиб чиқди.

Пойтахтимиздаги Пушкин номли маданият ва истироҳат боғида чарм қўлқоп усталарининг мусобақалари бўлиб ўтди. Лекин биз спартакиада ғолиблари орасида энг кўзга кўринган боксчилар — Европа биринчилигининг саралаш мусобақаларида кумуш медални қўлга киритган динамочи Рустам Раҳмоновни, республикамиз чемпиони «Спартак» кўнгилли спорт жамияти вакили Ҳамидулла Тиллахўжаевни кўрмаймиз. Улар қизғин «жанг»ларнинг охиригача бардош бера олмадилар. Ўз вазн категориялари бўйича Яков Ширингер (Армия спорт клуби), Владимир Мин («Меҳнат резервлари»), Борис Ниёзов («Спартак»), Рафқат Ҳаннанов («Буревестник»), Николай Ромов («Меҳнат резервлари»), Пётр Чединовских (Армия спорт клуби), Панает Харлампиди («Спартак»), Валерий Саидов («Буревестник»), Роман Сиротин («Динамо»), Юрий Рижиков («Спартак») ва Ҳолмат Содиқов. («Спартак»)лар XIV умумўзбек спартакиадаси ғолиби унвонига сазовор бўлдилар. Команда ҳисобида биринчи ўринни «Спартак» жамияти боксчилари, иккинчи ва учинчи ўринларни эса Армия спорт клуби ҳамда «Меҳнат резервлари» спортчилари эгалладилар.

Боксчилар билан бир қаторда классик курашчилар ҳам «орани очиқ» қилиб олишди. Улар «Динамо» залида ўзаро куч синашдилар. Энди биз Геннадий Ли, Рудик Давидов, Рустам Казаков, Рифат Аблаев, Нажим Муҳиддинов, Владимир Егоров, Юрий Зеленин, Виктор Саражанлар қўлини қисиб, юксак унвон билан табриклаcак бўлади. Мутахассислар аввалдан тахмин қилганидек бу гал ҳам «улоқ»ни динамочилар олдилар. «Локомотив» ҳамда Армия спорт клуби вакиллари эса улардан кейинги иккинчи ва учинчи ўринлар билан кифояланишди.

Сувга сакраш мусобақалари В. С. Митрофанов номидаги сув спорти саройига йиғилган томошабинларни озмунча ҳаяжонлантирмади. Спортнинг бу турида шахсий биринчиликни спартакчилар эгалладилар.

Бир кун кейин сузиш бўйича ҳам ғолиблар аниқланди. Умумкоманда ҳисобида «Спартак» жамияти аъзолари биринчи ўринни эгалладилар. Халқаро классли спорт мастери Светлана Бабанина, мастерликка кандидат, республика чемпиони Тамара Исмоилова, мамлакат терма командаси аъзоси, СССР спорт мастери Наталья Дергачева, Дамир Нуриев 400 ҳамда 1500 метр масофага сузишда республикамиз рекордлар жадвалига ўзгартиш киритдилар. Шунингдек, рекордчилар орасида С. Конов, Ю. Побежимов каби меҳнатчиларни ҳам кўриш мумкин.

«Пахтакор» стадионида енгил атлетикачилар ўртасида ўтказилган мусобақада жуда кўп рекорд қўйилди. 200 метрга югуришда «Буревестник» жамияти вакили Ирина Хованская ва 110 метр масофага тўсиқлардан ўтиб югуришда унинг командадоши Саша Бериштейнлар республика ёшлари рекордини ўрнатишга муваффақ бўлдилар.

Олмалиқ йўллари тўрт кун мобайнида велосипедчилар билан гавжум бўлди. Мусобақанинг сўнгги куни аёллар ўртасида ўтказилган 50 километрли пойгада спартакчилар пешқадамлик қилишган бўлса-да, эркаклар ҳамда ёшлар натижалари жамлаб чиқилганда биринчи ўринни Армия спортчилари эгаллагани маълум бўлди. Иккинчи ўринни «Спартак» ва учинчи ўринни «Динамо» командаси олди.

Мерганлар мусобақасида «Динамо» командаси вакиллари пешқадамлик қилишди. Шахсий биринчиликда СССР спорт мастери Кондратьев спартакиада ғолиби бўлди.

Спортнинг 19 тури бўйича ўтказилган курашлар республикамиз спортчиларининг яхши формада эканлигини кўрсатди. Бу мусобақалар Москвада бўладиган СССР халқлари тўртинчи спартакиадаси қатнашчиларини узил-кесил аниқлаб берди.

Я. САЛИМОВ.

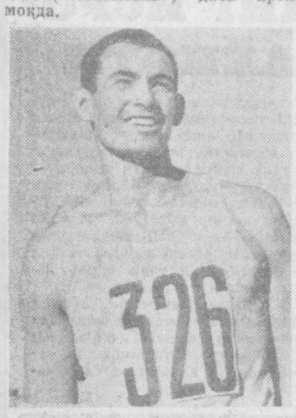

Армия спорт клуби аъзоси Виктор Калмаков 400 метрга тўсиқли югуришда республика рекорди қўйди.

800 метрга югуришда Армия спорт клуби аъзоси Владимир Беспалько спартакиада ғолиби бўлди.

Зоя Бирюкова 800 метрга югуришда биринчи келиб Фарида Ҳасанова номли кубокни қўлга киритди.

Ҳурмат шоҳсупасида Борис Кочетков («Меҳнат»). У 20 километрга юришда чемпион номини олди.

Энг кучли югурувчилар 800 метр масофага пойга қилишмоқда.

А. Палехов фотолари.

ЯНГИЙЎЛ ХАЛҚ ТЕАТРИ МОСКВАДА

Кремль саройининг кенг зали яқинда москваликлар билан лиқ тўлди. Бу ерда бадиий ҳаваскорлар Бутуниттифоқ фестивалининг лауреати, Янгийўл шаҳар маданият уйининг халқ театри «Ватан ишқи» спектаклини кўрсатди.

Пойтахт томошабинлари меҳмонларнинг юксак маҳоратига қойил қолдилар. Янгийўлликларни бутун зал қизғин олқишлади. Айниқса, Ш. Эшмуҳамедов ва М. Мусаева ҳамда постановкачи-режиссёр М. Исроилов ўз вазифаларини моҳирона бажарганликларини қайд қилиш керак.

Спектакль тугагач, СССР Маданият министрлиги вакиллари театр артистларига дипломлар, медаллар, ёрлиқлар ва эсдалик значоклари топширдилар. Қардош Қозоғистондан келган ҳавсакор санъаткорлар ҳамда Москвадаги Зуев номли маданият саройи коллективи меҳмонларни самимий сўзлар билан табриклашди.

Москваликлар Янгийўл халқ театри коллективи билан янги учрашувларни яна орзиқиб кутадилар.

Л. АПАРНИКОВ,
Москва шаҳри.

„БИЗ ТОШКЕНТДАНМИЗ“

Улуғ Октябрнинг 50 йиллик юбилейи муносабати билан Ўзбек Давлат цирки артистлари тузган «Биз Тошкентданмиз» деб аталган гастрол группа қардош Қозоғистоннинг Чимкент шаҳрида томошалар кўрсатмоқда. Ўзбекистон ССР халқ артисти Обиджон Тошкенбоев раҳбарлигидаги бу коллектив бир неча ҳафтадан буён шаҳар меҳнаткашларини хушнуд этмоқда.

О. Тошкенбоев ва ака-сингил Обиджоновлар раҳбарлигидаги дорбозлар ўйини, қизиқчи-масхарабоз, республика халқ артисти Акром Юсуповнинг чиқишлари айниқса қизғин кутиб олинмоқда. Шунингдек, ака-сингил Маҳмудовлар, Шварцман, Левицкая, Рўзи Хўжаев, Розиқов ва Заставниковлар ижросидаги номерлар ҳам томошабинларга манзур бўлмоқда.

Ўзбек цирки артистлари гастролининг давомини Қозоғистоннинг Жамбул шаҳрида ўтказадилар.

Ю. САЙДАЛИЕВ,
Чимкент шаҳри.

МИНЕРАЛЛАР ХАЗИНАСИ

СССР Фанлар академиясининг минералогия музейи барпо этилганига 250 йил тўлади. Мамлакатимиз илмий жамоатчилиги июнь ойининг биринчи палласида бу воқеани кенг нишонлайди. Қуйида музей директори профессор Г. Барсановнинг минералларнинг шу жаҳон хазинаси тарихи тўғрисида ҳикоя қилувчи мақоласи босилди.

Минералогия музейи — Фанлар академиясининг энг кекса илмий муассасаларидан биридир. Бу музей Петр 1 фармойишига биноан, 1714 йилда барпо қилинган кунсткамерада тўпланабошлаган минераллар колекцияси базасида пайдо бўлди.

Петр 1 Россия давлатининг экономикаси учун табиий ва техника фанларини ривожлантириш аҳамиятини яхши тушунган эди. У мамлакат табиий бойликларини тадқиқ этиш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш юзасидан, кунсткамера составига кирган минераллар кабинети учун рангли тошлар ва рудалар тўплаш юзасидан бир қанча чоралар кўради. 1716 йилнинг охирида Данциг шаҳридаги медицина доктори Гвальддан «готвальд минерал кабинети» сотиб олиниб, Петербургга олиб келинди. Бу кабинет 1195 хил минерал, руда, тошлар ва ҳоказолардан иборат эди.

Бу кабинет ватанимизда қазиб чиқарилаётган бойликларнинг намуналари, XVIII асрда Сибирь, Камчатка, Урал, Кавказ ва бошқа районлар бўйлаб ўтказилган машҳур экспедициялар йиққан коллекциялар, шунингдек рангли тошларни севувчилар юборган туҳфалар билан тўлатилди. Россия Фанлар академиясининг минерология музейи ана шу тахлитда барпо этилди.

Музей материаллари ва коллекцияларига асосланиб, Россиядаги айрим минералларнинг дастлабки таърифлари, уларнинг табиатда келиб чиқиши баён қилинди. Россия территориясидаги рудалар ва бошқа фойдали «тошлар ва тупроқлар»нинг қандай тарқалганлигини характерловчи дастлабки ахборотлар вужудга келтирилди.

Музейда XVIII асрнинг саксонинчи йилларигача 10 минг чамаси намуна бўлиб, XIX асрнинг бошларига келганда эса, у Европадаги энг йирик минералогия музейларидан бирига айланди. Музей экспонатлари сони 20 мингтага қадар етди.

Атоқли олим академик В. И. Бернадский музейга катта ёрдам берди. Музей унинг фаол қатнашувида чинакам илмий муассасага айланди.

Улуғ Октябрь революциясидан сўнг музей олдида айниқса кенг истиқболлар очилди. Академик А. Е. Ферсман (1919 йилдан бошлаб) унинг директори бўлиб, музей ишини қайта тузиб чиқади ва геохимия ва минералогия фанларининг халқ хўжалиги билан чамбарчас алоқада бўлишини йўлга солиб юборади.

Музейда тадқиқот ва технология лабораториялари кенгайтирилиб, янгитдан барпо этилади, кристаллограф, кристаллохимик, рентгенолог, химик, технолог тадқиқотчилар сони кўпаяди. Минералогия музейи амалда социалистик экономиканинг тараққиётига хизмат қилувчи ўзига хос илмий-тадқиқот муассасасига айланади.

Ҳозир минералогия музейи тўпланган коллекцияларнинг бойлиги жиҳатидан жаҳонда энг яхши ва энг йирик музейлардан бирига айланди. Музейда тўпланган 112 минг хил чамаси турли минераллар мамлакатимизнинг (XVIII асрдан ҳозирги кунларга қадар) минералогияси ва фойдали қазилмаларигина эмас, шу билан бирга дунёнинг барча қитъаларидаги минералогия ва фойдали қазилмаларнинг намунаси ҳисобланади. Европада энг йирик метеоритлар — космик фазодан тушган тошларнинг нодир коллекцияси ҳам мана шу ерда сақланади. СССР Фанлар академиясининг метеоритлар билан шуғулланувчи махсус комитети шу метеоритларни ўрганади. Ҳозирги вақтда бу коллекция айниқса актуал илмий аҳамият касб этди.

Илмий эталонларга эга бўлишнинг олимлар учун аҳамияти жуда муҳим. Эталон коллекцияси тузиш — энг муҳим ва машаққатли вазифалардан биридир, чунки кўпгина минераллар нодир бўлиб, турли мамлакатлардан топилади. Минералогия фани ўзи бунёдга келгандан бери 2500 чамаси айрим минерал турларини кашф этиб, ўрганган. Чет эллардаги ҳамкасблар билан кенг равишда илмий материаллар алмашиниб туриши туфайли (30 дан ортиқ мамлакат билан материал алмашинади ва йилига 400—600 нусхага етади), музей тузишга муваффақ бўлган эталон коллекциясида 1800 донага қадар намуна бор. Бу коллекция минерологлар ва физиклар, химиклар ва кристаллографлар, металлурглар ва технологлар, радиохимиклар ва геофизиклар учун манба бўлиб хизмат қилиб, улар ўз тадқиқотларига зарур материалларни шу ердан оладилар.

Музей ходимлари СССР Геология министрлиги, СССР химия саноати министрлиги институтлари ва лабораториялари билан ва саноатда минераллардан фойдаланиш проблемалари билан шуғулланувчи бошқа кўпгина идоралар билан дўстона илмий алоқалар боғлаб турибдилар. Музей коллективининг сўнгги 20 йил мобайнида шуғулланган масалаларининг ҳаммасини санаб битириш қийин. Ўтказилган виставкалар ва босиб чиқарилган асарлар шундан далолат беради.

Музей совет илғор минералогия-геохимия мактабининг барпо этилишига олиб келган умумий илмий ишларнинг звеноларидан биридир. У, олимлар тошлар оламидаги тадқиқотларни ер моддасини билишдек қизиқарли вазифа билан боғлашга ҳаракат қилаётган ташкилотдир.

Г. БАРСАНОВ,
Профессор, СССР Фанлар академияси минералогия музейининг директори.

ХАРИДОРЛАР МИННАТДОР

«Таштекстильшвейторг»га қарашли 43-комсомол-ёшлар магазини капитал ремонтдан чиқарилиб, фойдаланишга топширилди. Илгарилари прилавкаларга қўйилган турли газмоллар ўзининг сифати ва ранги билан харидорларни унчалик жалб қилолмас эди. Эндиликда эса Москвадан келтирилган мебель, тошойналардан бор газмолларнинг ҳаммаси яққол кўзга ташланиб туради.

— Коллективимизда асосан ёшлар хизмат қилади. Улар совет савдосининг илғор методларини қунт билан ўрганмоқдалар, — дейди магазин мудири Раҳимжон Иноғомов. Айниқса А. Тўлаганов, Р. Гайсина, Н. Зиёева, А. Обидов ва бошқа сотувчи комсомол ёшлар харидорлар ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Газмол магазинида яна бир яхши тадбир амалга оширилган. Бу ерда бичиқчи Р. Амирхонова ҳар доим иш устида бўлади. Биров олган нарсасини бичириб кетса, бошқа бир харидор ўзига қандай рангдаги газмол ярашишини маслаҳат сўрайди. Хуллас, магазинга кирган киши ишини битказмасдан кетмайди.

Магазиннинг таклифлар дафтарини варақлар экансиз, ундаги илиқ сўзларни ўқиб, қувонасиз:

«Савдо ходими шундай бўлиши керак. Хушмуомалалигингиз учун, харидор кўнглини ола билишингиз учун раҳмат» деб ёзибти харидор Пивинская таклиф дафтарига.

10-шаҳар касалхонасининг ходимларидан Махмутов, Абламонов ўртоқлар ҳам магазин ходимларига раҳмат айтиб, миннатдорчилик сўзлари изҳор этганлар.

Бу коллектив Тошкентдаги 14-комсомол-ёшлар магазинини мусобақага чақирди. Мусобақада фақат савдо планини бажариш эмас, балки юриш-туришда, хулқ-атворда одамлар билан бўлган муносабатда ҳам ўрнак бўлиш назарда тутилади.

Яқинда Усмон Юсупов кўчасидаги 43-магазинга катта мукофот топширилди. Коллектив савдо ходимлари касаба союзи область комитети ҳамда шаҳар савдо бошқармасининг ташаккурномасини олди.

М. ЗАРИПОВ.

Суратда: (чапдан) Р. Амирхонова харидорларга магазиндан ҳозиргина сотиб олган газламадан кўйлак бичмоқда. Ўнгда эса сотувчи Ф. Абдуллахўжаева харидорлар хизматида.

А. Абалян фотолари.

ПАРКДА КУТУБХОНА

Собир Раҳимов номли паркда яқинда шаҳар болалар кутубхонаси очилди. Бу кутубхона аввал Шайхонтоурда жойлашган эди. Тошкентда юз берган зилзила вақтида унинг биноси яроқсиз ҳолга келди. Шунинг учун кутубхонани мазкур паркка кўчиришга қарор қилинди.

Ҳозир кутубхона фондида 30.000 нусхада турли адабиётлар бор. Бир ярим мингга яқин ўғил-қиз унга аъзо. 18 йилдан бери кутубхоначилик касбида ишлаб келаётган И. А. Гребштейн бу билим даргоҳида ёш китобхонларнинг энг меҳрибон кишиси ҳисобланади.

Ш. ШОАЛИМОВ.

МУКАМБАР, РАҲМАТ СЕНГА

ҲОДИСА

Эрталаб уйимизга Мукамбар кириб, одоб билан салом бергач:

— Ҳа, Нодира, яхшимисан? — деб ҳовлида ўйнаб юрган қизимни бағрига босиб, сочларидан силади.

— Раҳмат, — деди Нодира унинг бағрига суқулиб.

Бу гал Мукамбар Нодиранинг аҳволидан хабар олгани чиққан эди. Уни ўйнаб юрган ҳолда кўриб, хотиржам бўлиб чиқиб кетди.

Воқеа бундай бўлган эди: Биринчи июнь куни боғчадан келган Нодира кўчага сув сепаман деб, жажжи челагини олиб чиқиб кетади ва сув олатуриб, лиммо-лим оқаётган анҳорга тушиб кетади. Шу пайт уйидан чиқиб қолган Мукамбар Саидумарова гоҳ чўкиб, гоҳ сув юзига қалқиб чиқиб оқиб келаётган қизга кўзи тушади. У дарҳол кийим-бош билан ўзини сувга отади ва Нодирани ҳалокатдан қутқариб қолади.

Мукамбар Тошкентдаги 102-мактабнинг 8-синфида ўқийди. У шу билан бизнинг хонадонимиз учун икки марта жасорат кўрсатди: биринчиси шу йил 25 январда эди. Уйимизга электр печкадан ўт кетганда, у қўни-қўшниларга хабар қилиб даҳшатли ўтни ўчиришган эди.

Синглим Мукамбар, раҳмат сенга. Бир умр миннатдормиз.

Уйғур кўча, Гулобод проездидаги 68-уйда турувчи Шукурулла Шодиевлар оиласи.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 июнда

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Телевизион янгиликлар, 18.15 — Юлдузча (тележурнал), 18.50 — Реклама ва эълонлар, 19.00 — Концерт (Фрунзе район маданият уйи бадиий ҳаваскорлари ижросида).

19.55 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.00 — С. Бобоев. Ҳамза (Ҳ. Олимжон номидаги Самарқанд опера ва балет театрининг операси олиб кўрсатилади), танаффус вақтларида теленгиликлар ва қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)

Рус тилида: 17.55 — Эшиттиришлар программаси, 18.00 — Физика. Бутун олам тортилиш қонуни, 18.35 — Математика. Планеметрик масалаларини ҳисоблаб топиш.

19.55 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/VI да Аяжонларим.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2 ва кеч 6-15 минутда), «ЧАЙКА» (кундуз 12 ва кеч 9 да).

Улдиришни истамаган эди — СОБИР РАҲИМОВ номли, «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (кундуз соат 12, 2 ва кеч 6 да).

Қочоқ — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12 ва кеч 9-15 минутда), «ЧАЙКА» (кундуз 3, 5 ва кеч 7 да).

Уз уйим — «Копакабана» — «ЎЗБЕКИСТОН», «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Розмари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ»
ТОШКЕНТ КООПЕРАТИВ ТЕХНИКУМИ
1967-68 ўқув йилининг сиртқи бўлимига
қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Саноат ва озиқ-овқат моллари товаршунослиги, саноат моллари товаршунослиги, озиқ-овқат моллари товаршунослиги, матлубот кооперациясида бухгалтер учёти, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари товаршунослиги, овқат тайёрлаш технологияси.

Тўлиқсиз ўрта маълумотлилар 1-курсга, тўлиқ ўрта маълумотлилар 2-курсга қабул қилинадилар.

Аризалар 31 июлгача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари 1 дан 20 августгача ўтказилади.

Ўқиш муддати: технология мутахассислиги бўйича тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун —4 йил, шундан бир йили ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда, тўлиқ ўрта маълумотлилар учун—3 йил, шундан бир йили ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда. Қолган мутахассисликларда тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун 2 йил.

1-курсга кирувчилар она тили (диктант), математика (ёзма ва оғзаки), 2-курсга кирувчилар (товаршунослик ва технология мутахассислиги бўйича) она тили ва адабиёти (иншо), математика (оғзаки), химия (оғзаки), қолган мутахассисликлар бўйича она тили ва адабиёти (иншо), математика (ёзма ва оғзаки)дан имтиҳон топширадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: танланган мутахассислик кўрсатилган ҳолда директор номига ёзилган ариза, гувоҳнома ёки етуклик аттестати (асл нусха), таржимаи ҳол, бош кийимсиз тўртта фотосурат (3х4), матлубот кооперацияси ва жамоат ташкилоти раҳбарлари томонидан тасдиқланган йўлланма, соғлиғи ҳақида медицина справкаси (286 форма), оила аъзоларининг сони ва моддий томондан қандай таъминланганлиги ҳақида справка (кундузги ўқишга ўтказилганидан сўнг).

Паспорт, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, ҳарбий билет ёки пропискадан ўтганлиги ҳақидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар. Стипендия умумий тартибда тўланади.

Мурожаат учун адрес: Фарғона шаҳри, Калинин кўчаси, 2-уй, телефонлар 52-92, 54098.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор—В35212, Редактор ўринбосарлари—В35885, В36232, Масъул секретарь—В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—В31936 Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими—В33786 Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В35811, Қишлоқ хўжалиги, фан мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари—В39050, Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими—В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими—В34048. Эълонлар бўлими—В38142. Коммутатор—В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р 05386. Индекс 64970 А. 1876.